

S'Arenal de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. VIII - NÚMERO 155

15 DE SETEMBRE

PREU: 75 PTES.

S'Arenal de Mallorca

La majoria d'edificis de primera línia estan fora d'ordenació

La nova llei de Costes estableix que la zona de domini públic estatal abraçarà tota aquella part de la costa que sigui d'arena o de dunes. Per això, gairebé tota la zona de S'Arenal, la zona d'Alcúdia i la de la Coma queden dins aquesta àrea, d'aquesta manera la propietat d'aquests solars passarà a ser estatal.

De totes maneres, els experts consideren que no es tocarà cap edificació ja que les indemnitzacions que l'Estat hauria de pagar serien massa elevades. En canvi, els llocs que encara no han estat urbanitzats o que només ho són a mitges, com la Canova d'Artà, es veuran parilitzades completament.

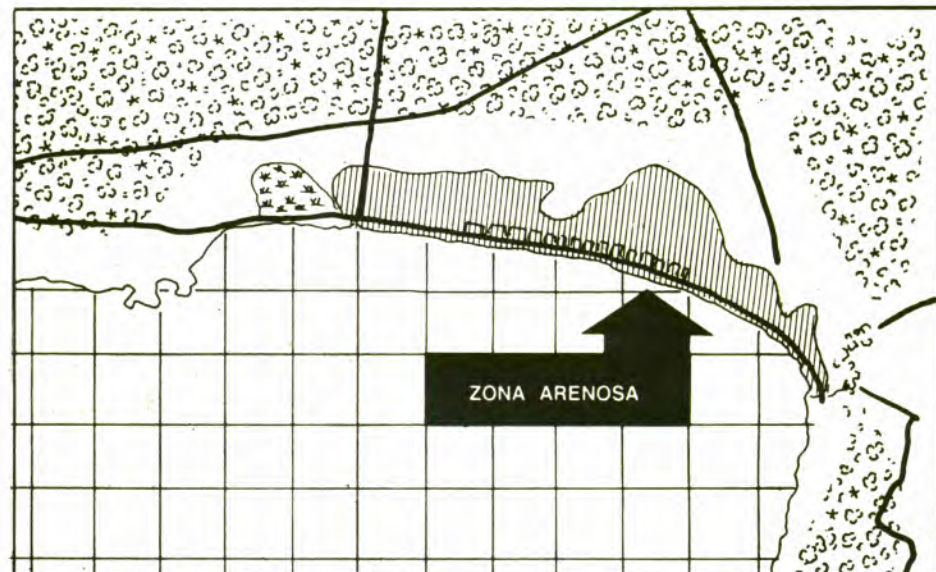
La zona marítima-terrestre, o de domini públic, engloba també els penyasegats, sobre-

tot els de la Marina de Llucmajor i les zones properes on algunes urbanitzadores tenien previst començar a construir-hi habitatges. Per altra banda, en la zona arenosa si abans era de domini públic fins el lloc

on arribava l'ona major d'un temporal mitjà, a partir d'ara ho serà l'ona major d'un temporal màxim. Aquest fet, des del punt de vista tècnic, pot suposar alguns metres més.

Tots els edificis que estiguin sobre terres de domini públic estan condemnats a la desaparició, si no ara sí més en avant, ja que es troben fora d'ordenació, és a dir, que els edificis ja edificats es respectaran però no s'hi podran fer cap tipus de reformes, amb la qual cosa queden condemnats a la desaparició en un termini mitjà. Aquesta mesura,

per altra banda, també afectarà poblacions més velles, amb edificis que es podrien qualificar d'històrics, com Portocristo, Portocolom, el port de Pollença, etc. En els edificis situats a més de quatorze metres de la costa —si és zona urbana— o als noranta-quatre metres —si és zona no urbanitzable— no es podran dur a terme modificacions que afectin els volums edificats. Això suposa que els edificis poden reformar-se interiorment o també netejar la façana, però en cap moment variar les estructures de l'edificació.

La Conselleria d'Obres Públiques pensa

presentar un recurs d'inconstitucionalitat contra aquesta llei de Costes. Aquest recurs es basarà, entre altres coses, en les competències sobre costes que té assumides el Govern Balear i qu

eno han estat tingudes en compte. Diverses entitats també reclamaran contra aquesta llei, entre elles la Generalitat de Catalunya, altres autonomies i diversos partits polítics.

HOTEL BAHIA DE PALMA

CADA VESPRE A PARTIR DE LES SET

SALA DE JOCS — BINGO

SERVICI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB XURROS ENTREPANES I PLATS VARIATS

AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

ALHAMBRA
MUSICA EN VIVO - LIVE MUSIC

DISCOTECA ALHAMBRA

MÚSICA ESPANYOLA I INTERNACIONAL. CADA VESPRE CONCURSOS. RUMBES, SEVILLANES, BALLET, FLAMENC...
CARRER DE L'EXERCIT ESPANYOL, 63
(DEVORA L'HOTEL BADIA DE PALMA) S'ARENAL DE MALLORCA

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440
Taxi-Telèfon	273722

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745-263538
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grucs Sampol	264193
Servici Municipal d'aigües SOGESUR	262493

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Carrer .....

Població ..... Tel. ....

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc ..... Suc. ....

Compte n.º ..... Titular .....

☐ Comptat ..... Firma .....

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Camí
 Camí de les Pedreres, 132, s'Arenal

Can Pastilla

El Club Nàutic vol ampliar les seves instal·lacions

El Club Nàutic de Can Pastilla, sant Antoni de la Platja, passarà a votació dels seus socis l'ampliació de les instal·lacions del club. L'aprovació d'aquest projecte, segons paraules del seu promotor, Jean Buchet, convertiria el Club Nàutic de Can Pastilla en el major de les Balears i el tercer de l'Estat. Amb aquesta ampliació hi hauria 1138 amarraments nous i el pressupost seria d'uns tres mil milions de pesetes, l'obra es preveu que duraria prop de tres anys.

Es contempla també la creació d'un dic i d'un contradic per evitar problemes de calat. S'hi inclouen també alguns serveis com tallers de reparació de motors, de pintura o veles i paracament de vehicles per a la totalitat d'amarraments. També serveis sanitaris i higiènics, serveis contra incendis i de correu per a les embarcacions del Club.

També hi haurà serveis de telèfons amb connexió urbana, interurbana i internacional, amb un mínim d'una cabina cada cinquanta amarraments. Servei de recollida de fems al moll, sistema d'eliminació d'aigües residuals, antenes de recepció d'emissions de televisió via satèl·lit i d'altres novetats.

Hi ha també prevista la construcció d'una grua de sis tones de capacitat i tres pòrtics transportadors amb una potència mínima de vint-i-cinc tones.

Els molls d'amarrament, segons l'avantprojecte, tindria una altura entre els 0'80 metres i els 1'20 metres sobre el nivell mitjà, amb una amplada mínima de tres metres als pantanals d'amarrament.

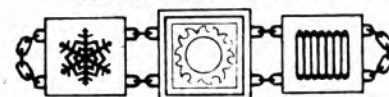
Respecte del subministrament de benzines es disposarà un amarrament especialment dedicat a aquesta feina i de fàcil comunicació amb la sortida del port.

Segons afirmà Jean Buchet, es donarà un tracte especial als socis del Club, ja que tindran preferència a l'hora d'escollir l'amarrament, al mateix temps que se'ls farà un preu especial. Per altra banda, el 25 per cent dels llocs es destinarà a gent de l'illa, mentre que la resta es cobrirà amb clientela estrangera. Una quarta part dels llocs es destinarà a lloguer, venent-se les tres quartes parts que resten.

FORN CA'N DAMIÀ
TOTA CLASSE DE PANS I DE
PASTISSOS
PLAÇA DELS NINS,
CANTONADA CARR. MILITAR

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES Instalaciones

ses Cadenas

**GAS - CALEFACCIO - AIRE CONDICIONAT -
 ENERGIA SOLAR**

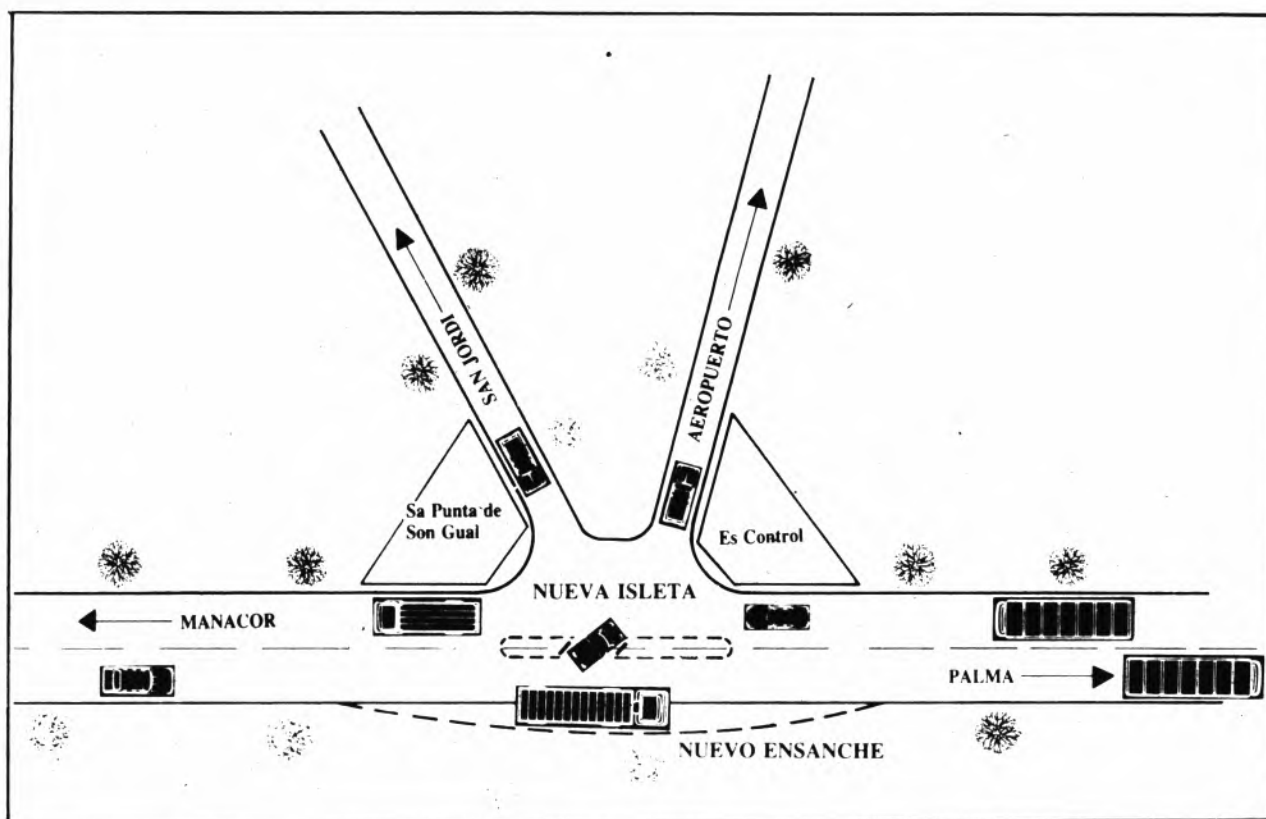
CARRER PRADERA S/N - TELEFON.: 26 97 14 - SES
 CADENES DE S'ARENAL

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 132 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005.

Obres Públiques reformarà diversos creuers de camins

La Conselleria d'Obres Públiques posarà en funcionament un pla per evitar una desena de creuers de camins considerats perillosos per al trànsit. El polèmic creuer del restaurant Es Control serà remodelat i s'hi construirà una desviació amb un eixamplament de la carretera i una illeta interior que servirà per ordenar la desviació cap a l'aeroport.

Aquestes obres estan projectades per a l'any que ve, i es tracta en total de nou projectes per remodelar uns creuers distribuïts per totes les illes, però sobretot a Mallorca. A més del creuer d'Es Control, hi ha també els projectes de remodelació de creuers del camió de Cala Figuera a la carretera d'Andratx i el de la Pobla amb la carretera d'Inca, considerats vertaders «punts negres» de la xarxa viària mallorquina. També la desviació cap a Llucmajor de l'autopista de s'Arenal sofrirà reformes, en concret es tractarà de l'ampliació de les vies de la carretera Llucmajor-Palma.

LEPANTO, S.A.

COMPANIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

Tenis Arenal

SON VERI TELEFONS: 26 38 34 - 26 31 12 *Esport Centre*

HEM CONSTRUÏT EL PRIMER

PADLE TENIS

I UNA MAGNIFICA PISTA DE

BADMINTON

L'ESPORT DE MODA PER LA GENT
DE MODA A S'ARENAL

AMB LA PRESENTACIÓ D'AQUEST ANUNCITENDREU UN DESCOMPTE
DEL 50% PER JUGAR AL PADLE TENNIS I AL BADMINTON

SERVEI DE CAFETERIA GARDEN GRILL SALÓ SOCIAL VESTUARIS

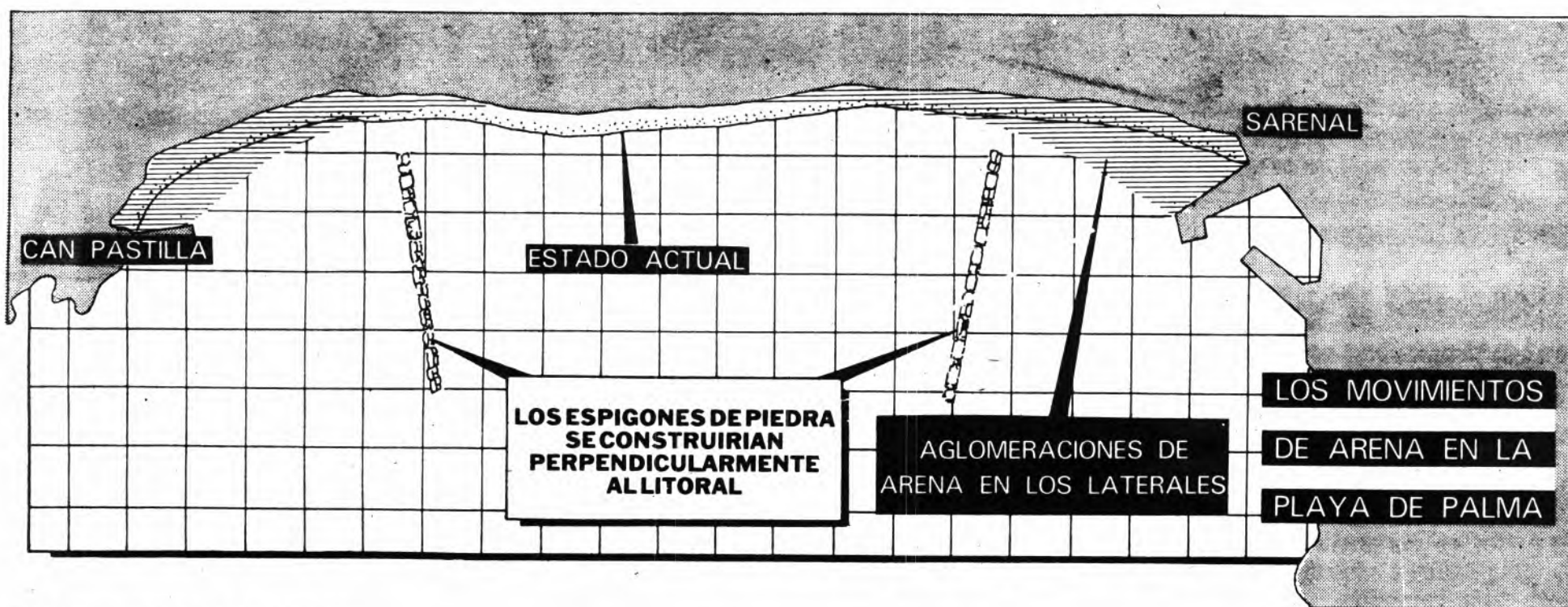
PETANCA
PARC INFANTIL
MINI GOLF

TAMBÉ TENIM UNA MAGNÍFICA PISCINA AMB
HAMAQUES I TERRASSES ENREVOLTADES DE PINS,
PISCINA INFANTIL AMB TOBOGANS, PISCINA AMB
TRAMPOLÍ I UN TOBOGAN HIDROTUB DE
VINT-I-CINC METRES DE RECORREGUT

BOWLING Center

5 PISTAS
AUTOMÁTICAS

S'Arenal de Mallorca

Costes estudia la construcció d'uns murs de protecció a la platja

La direcció General de Costes estudia la construcció de dos murs de protecció a la platja de s'Arenal i Can Pastilla. Amb aquestes construccions es pretén evitar els desplaçaments d'arena des del centre de la zona fins als extrems. Ferran Palao, director general de Costes del MOPU assenyalà que «està oberta aquesta possibilitat de fer dos espigons a causa que la Conselleria d'Obres Públiques ha fet una al·legació en aquest sentit».

Els dos murs es situarien perpendiculars a la costa. La seva funció seria la de tallar els corrents marins que, des que es construïren els dos ports esportius a cada banda de la platja, transporten l'arena cap als extrems.

Per altra banda, Costes està a punt de treure a subhasta un projecte de recreixement de la platja, amb arena procedent del fons marí i que no contempla la construcció de cap mur de protecció. Empresaris de la zona es demanen com és possible que es torni dur arena cap a la platja si primer no es fan les obres necessàries per impedir que els corrents se la tornin endur. Tècnics consultats pels hotelers asseguren que abans de fer qualsevol cosa s'hauria d'estudiar seriosament l'evolució dels corrents marins, amb simulacions per ordinador i maquetes de laboratori.

Els directors dels dos ports esportius de la zona, el de sant Antoni de la Platja i el de s'Arenal han mani-

festat la seva sorpresa per com es fan les coses. «Si només es tracta d'afegir arena és una barbaritat perquè, naturalment, tornarà a passar el que ha passat fins ara, que l'arena natural ve cap als ports», segons paraules del responsable del Club Nàutic de s'Arenal.

Les obres de recreixement de la platja, segons Palao, seran ràpides i senzilles. Palao descartà que aquestes obres representin cap tipus de problemes per l'equilibri ecològic de la zona, encara que, com és de suposar, afecti l'ecosistema de la zona. El més segur és que es dugui endavant aquesta darrera obra de recreixement de la platja i que la construcció dels dos murs de protecció s'ajorni per un temps indefinit.

MASCRESP, S.A.

CARNS I ALIMENTS MAS CRESPO, S.A.

CAN CAIMARI, 10 - TELÈFON: 26.53.04

TELEX: 68825 MASC E

07007 COLL D'EN RABASSA

S'ARENAL. Oficines, Magatzem i Exposició:
Historiador Diego Zaforteza, 3 - Telèfons: 263772-260087.
LLUCMAJOR. Magatzem i Exposició:
Ronda de Mitjorn s/n. Telèfon: 660701.

CIUTAT DE MALLORCA.

Magatzem i Exposició: Polígon de Son Castelló.
Gran Via Asima, 1 - Telèfons: 204702-204764.
Magatzem: Carrer d'Aragó, 139 - Telèfons: 272356-272364.

**almacenes
femenías s.a.**

materiales de construcción

Els professionals

HIPER ARENAL

HEM AMPLIAT 400 M² MES

PEIXETERIA

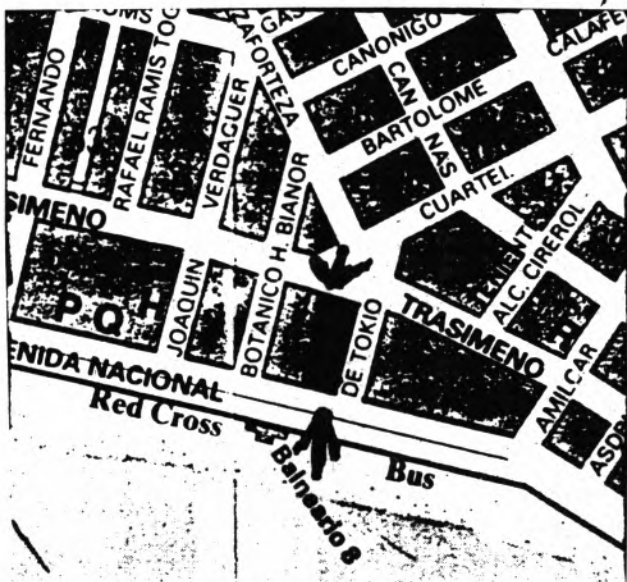
LICORERIA

JARDINERIA

CONFECCIO

**SEMPRE AL SEU
SERVEI**

TEL.: 26.29.73

**GUARDERIA
INFANTIL
MATRÍCULA
OBERTA!**
INFANTS A PARTIR DEL
PRIMER MES
DIRECTOR DEL CENTRE,
ANTONIA PLANES I CLAR
(PROFESSORA d'EGB)
CARRER ALFAMBRA, 12
TEL.: 491313 COLL d'en RABASSA

L'arena va cap als clubs nàutics

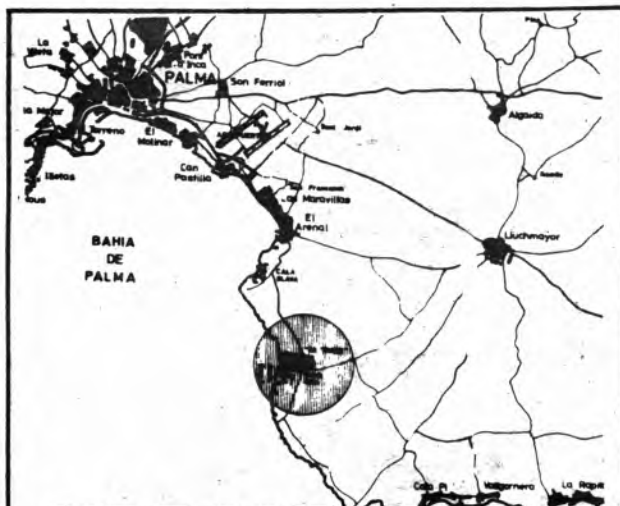
Els dos ports esportius de Can Pastilla i s'Arenal ja han hagut de prendre mesures per evitar que l'arena els inundi. El Club Nàutic de s'Arenal ha demanat permís per ampliar el mur de protecció, mentre que el de sant Antoni de la Platja està apunt de començar el dragat d'una part de la boca del port.

Els responsables dels dos ports han admès que es troben en una situació perillosa a causa dels continuats assentaments d'arena a la vora dels ports esportius.

Al port de s'Arenal s'ha passat en pocs anys de cent metres d'amplada a només cinquanta, i de quatre metres de profunditat a uns quants menys. Encara no hi ha problemes greus d'atracament de iots i barques, però aquests no trigarán a arribar si la situació ségüeix com ara.

El moviment de l'arena es visible en tota la platja. Mentre en els costats hi arriba a haver acumulacions de fins a seixanta metres, en alguns punts del centre no s'arriben als cinc metres d'arena... Segons els responsables dels dos ports esportius, la decisió de dur més arena a la part central no farà més que agreujar la situació dels ports, ofegant l'entrada d'aquests.

Per altra banda, segons estudis efectuats, les variacions dels corrents marins —abans no hi havia problemes d'aquest tipus— es deuen a la construcció dels murs de protecció dels ports esportius i dels edificis de primera línia, els primers tallen els corrents marins i els segons els corrents de vent.

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de s'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.
Venda de solars devora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

Els diferents sectors turístics balears s'han reunit a Palma per a intentar trobar solucions al futur turístic de les illes Balears. Entre els principals problemes estudiats destaquen l'amenaça del creixement de l'oferta i la millora dels serveis.

Miquel Payeras

Com a qualsevol congrés dels molts que se celebren a Palma els responsables del turisme balear elaboraren tota una sèrie de ponències per a discutir en plenari; aquestes foren «els criteris d'ordenació turística» a càrrec del conseller de Turisme Jaume Cladera; Salvador Vila presentà la «Problemàtica del transport aeri i planificació de les inversions i millores als aeroports»; «Serveis i transports discrecionals» fou presentat per Miquel Corta-

el president del Govern autònom llei «Presentació i conclusions».

Les diferents ponències i, sobretot, les discussions posteriors, tenien com a objectiu final aclarir les postures i buscar solucions als més greus problemes amb què topa el sector turístic balear.

Aquests problemes que s'intenten solucionar a través del diàleg són: en primer lloc, el necessari control de l'oferta hotelera, que darrerament s'ha disparat com els anys del boom i que pot portar a situacions de crisi en un

Cimera turística balear a Palma

Palma, són eminentment turístics, una situació que, s'opina, s'ha de solucionar de forma ràpida.

Es parla també de la necessitat que cada ajuntament costaner, els turístics, se'n preocupin, en la mesura de les seves possibilitats, del turisme, sobretot pel que fa a neteja de platges, senyalitzacions, tanques, etc.

La cinquena qüestió es refereix a l'oferta complementària, que necessàriament ha d'oferir al turista un millor equipament per al seu oci, incloent-hi ofertes esportives i culturals.

S'ha de cuidar, diuen les ponències, la imatge de les Illes, potenciant l'atenció més particularitzada al turista al temps que s'han de cercar nous mercats —especialment aquesta és una qüestió d'actualitat després d'haver observat la baixada del turisme britànic d'enguany—, intentant captar el sempre desitjable mercat nord-americà, cosa que podria ocórrer si s'aconsegüís una línia aèria Mallorca-EUA directa.

Finalment, els congressistes es refereixen a la imprescindible necessitat de cuidar de forma clara i decidida el medi ambient, recordant que són la majoria els turistes que vénen a les Illes cercant platges paradisiàques i zones verges —que anuncien els fullets propagandístics— que, malauradament, cada vegada són menys. I en relació a la millora general que es cerca per al turisme es fan ressò de la qüestió de la seguretat —problema dels hooligans— i també la referida a l'intrusisme professional i el mercat negre que any a any van en augment, cosa que perjudica els treballadors nacionals i la imatge necessària de la Mallorca turística.

Presidència de la cimera turística balear.

da; Josep Forteza-Rey llegí «Seguretat ciutadana a les zones turístiques»; Josep Oliver, «Ajuntaments turístics»; Fernando Porto, «Medi ambient i neteja en general»; Pere Vidal, «Oferta complementària»; Antoni Ferrer, «Restauració»; el Conseller Jeroni Sáiz, «Infraestructura i ordenació del territori»; Josep Forteza i Miquel Cortada repetiren amb «Increment de l'oferta i conseqüències»; i finalment,

futur, si no es troba la fórmula de controlar aquest increment de l'oferta. En segon lloc, és important solucionar la baixa formació professional dels treballadors d'hoteleria, a través d'un millor reciclatge, que en molts casos ni tan sols existeix actualment.

En tercer lloc s'ha manifestat la preocupació pel poc interès que sembla mostrar l'estat en la inversió en millores dels aeroports que, com el de

SUPERMERCAT CONDOR

**CARNISSERIA -
XARCUTERIA - GRANS
OFERTES - SERVEI A
DOMICILI
DIUMENGES I FESTIUS
OBERT FINS A LES 2'00**

CARRER SALUT, 30 - TEL.: 263617 S'ARENAL DE MALLORCA

No volem ser forasters a casa nostra

Davant el debat motivat pels resultats de l'últim Padró Municipal de Palma que indiquen que el 42'15% dels menors de quinze anys de Ciutat no parlen mai en mallorquí, l'Associació de Professors en Llengua Catalana (APLEC), vol dir el següent:

1) En primer lloc recordar que una llengua que no es fa necessària dins la vida quotidiana està condemnada a l'extinció. Atès que la Constitució genocida del 1978 concedeix a «las otras lenguas españolas» (art. 3) la categoria de «dret» però no de «deure», aquesta Carta Magna és la gran causa primera i principal de la nostra mort perquè les converteix en unes simples curiositats folklòriques, decoratives i d'espardenya de goma d'auto.

2) És inadmissible comprovar com personatges de l'estofa de Josep Moll (PSOE) o Miquel Alenyar (OCB) creen una cortina de fum i desvien responsabilitats cap als mestres (Moll) o cap als mallorquins mateixos (Alenyar), mentre deixen impunes els veritables responsables de l'ex-

termini de la nostra raça: la Constitució espanyola de 1978 i el Tribunal Constitucional, amb sentències com la de dia 29 de juny d'enguany.

3) Cal aclarir d'una vegada que si un mallorquí xerra foraster als seus fills, el responsable últim d'aquest acte denigrant és la metròpoli: Espanya. Més clar: no hi ha cap pare al món que vulgui per als seus fills la vergonya i el malestar de què ell mateix ha estat víctima quan se n'han rigut d'ell amb insults com «paleto, lugareño, cateto, aldeano, palurdo, pareces de pueblo, payés» o amb expressions mil vegades pitjors com «habla en cristiano», «habla la lengua del imperio», «no seas polaco», «no ladres», etc. Per provar això caldrà recordar el que molts ignoren a posta: l'enquesta realitzada per la Universitat el curs 1985-86 indicà que el 64% dels mallorquins han estat amenaçats amb semblants frases per parlar la seva llengua.

4) L'arribada massiva de forasters i gitanos, al contrari del que diu Alenyar, ha

contribuït molt al fet que avui siguem una espècie en extinció i un poble amb procés de desintegració. Si no posam remei aviat a aquest fet, quan ens temem, ja s'hauran fet els amos totals de ca nostra. Voldríem saber què pensen Moll, Alenyar, R. Aguiló, G. Alomar de la frase de Leopoldo Calvo Sotelo, ex-president d'Espanya, l'any 1983: «Hay que fomentar la emigración de gentes de zonas de habla castellana a Cataluña y Valencia para así asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta».

5) Els resultats d'aquesta enquesta demostren el fracàs de la política de posar pegats i fer bona cara (cul batut i cara alegre) seguida pel PSM, OCB i d'altres que han decidit senzillament ignorar la crua realitat dels fets i no abordar-los de soca-rel.

6) El Govern Balear té una responsabilitat immensa ja que és el primer que se'n fot de la Llei de Normalització Lingüística aprovada per unanimitat pel Parlament autòcton. La dreia mallorquina sembla

que no és prou conscient que si perdem la batalla de la llengua està fet de nosaltres des de tots els caires: econòmic, polític, cultural, social... Després que no es queixi G. Canyelles si a Madrid és tractat com el darrer mot del Credo, com tampoc no es queixin després els empresaris mallorquins quan Felipe González ve a Mallorca i té la barra de dir: «los trenes de alta velocidad paliarán el caos del tráfico aéreo». Que no oblidin ni uns ni altres que tan sols un poble orgullós segur de si mateix i gelós de la seva llengua i cultura és capaç de fer-se respectar. Que trïin, doncs, això o «des pa tou tothom en fa llesques».

7) Els mitjans de comunicació de premsa escrita mallorquins també tenen una part de responsabilitat molt gran d'aquest fet, i no només per ser escrita en foraster sinó també per fomentar la descomposició de la societat mallorquina. En aquest sentit la premsa de les Illes Balears camina cap a una esquizofrènia autodestructora ja que, per una part, es veu obligada a denunciar l'espoliació fiscal, el col·lapse de Correus i Telefònica, el caos del control aeri, la calamitat de Son Dureta, la discriminació econòmica de Balears en carreteres, en pensions de jubilació, en l'administració de Justícia, en la distribució d'ajudes dels programes «FEDER» i «VALOREM», en el dèficit de quatre-cents llits de la sanitat pública i tot un enfilall més de desastres d'aquesta mena a què ens sotmet la desídia, la ineptitud i la mala bava d'una administració colonial espanyola que tan sols es recorda dels mallorquins a l'hora d'escudar-nos les butxaques amb impostos; i, per altra part, té la irresponsabilitat i la miopia històrica de sortir camí a la mort i fomentar la colonització lingüística, mental i cultural.

FINS AQUI HEM ARRIBAT!

L'APLEC comunica a tot el poble de les illes la seva decisió insubornable de fort i no et moguis, d'escometre aquesta problemàtica, que bàsicament és una, a fons: restituir l'orgull i el coratge dels illencs i fer mil bocins la imatge de l'indígena que es baixa el calçons davant el primer que arriba.

La nostra voluntat és que aquest article aparegui signat per APLEC (Associació de Professors en Llengua Catalana, Illes Balears i Pitiuses), Apartat de Correus 1.351 PALMA.

CRISTALLERIA
LLUCMAJOR

Àcrystal·laments d'Obres - Miralls -
Vidres de color - Decorats - Vidreres
Artístiques.
Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

BARBACOA

* BODES
* BATETJOS
* COMUNIONS
* REUNIONS SOCIALS
OBERT DE 19 A 6 DE
LA MATINADA
CARRER DE SANT
CRISTÒFOR, 65
(CTRA DE LLUCMAJOR)
TEL. 269253
S'ARENAL DE MALLORCA

ESCOLA D'INFANTS.
"S'aucellet"
GUARDERIA

C/ SANT CRISTÒFOL, 55
S'ARENAL. TEL. 267315

C/ Joaquín Verdagué, 12
Arenal Tel. 26 67 21

ELECTRÓNICA **El Gaucho**

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.
Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
collectives, individuals i parabòliques.
Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel.: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

**AUTOLAVADO
ARENAL**

Rentat automàtic en 10 minuts
Canvi d'oli pegats.
Compra venda de cotxes.

Carretera Militar, 217
Davant l'ambulatori. Tel. 265618.
S'ARENAL DE MALLORCA.

No volem ser forasters a casa nostra

A P L E C

(Illes Balears i Pitiüses)

ASSOCIACIÓ
DE PROFESSORS
EN LLENGUA
CATALANA

És una associació professional constituïda en 22.12.1983 i inscrita el 12.12.1984 en el registre del Ministeri de l'Interior espanyol amb el número 56.179, que té com a finalitat:

Impulsar l'ús, promoció i estudi de la Llengua Catalana -en qualsevol de les seves variants-, com a instrument de cultura i de comunicació col·lectiva, a tots els àmbits socials i culturals, i especialment al de l'ensenyament (Art. 2 dels estatuts).

L'Associació és oberta a tots els ensenyants que facin (o tinguin voluntat de fer) les classes en llengua catalana a qualsevol nivell educatiu, des de les escoles maternals fins a la Universitat, i també a aquelles persones físiques o jurídiques (personal no docent, per exemple) que, sense dedicar-se a la docència, vulguin col·laborar al desenvolupament dels objectius de l'APLEC.

OBJECTIUS GENERALS

1. Descolonització i independència.

1.1. Català, llengua nacional cosa que comporta fer recular l'espanyol a la frontera.

1.2. Aconseguir les competències en matèria d'ensenyament és imprescindible per a l'inici del procés d'alliberament nacional.

1.3. Retorn immediat dels professors indígenes desterrats a Espanya i posar fi, d'aquesta manera, a la usurpació dels seus legítims llocs de feina per part de gent forastera. Així s'evitarà la llarga espera per a la consecució d'una destinació definitiva.

1.4. Posar fi a la discriminació racista i econòmica que comporta haver d'opositar en un lloc hostil, com és Madrid, i en una llengua estranya, fet que ens posa en situació de desavantatge.

2. Desespanyolització de matèries imprescindibles per vertebrar la nostra nació: geografia, història i natura.

3. Assimilació de les forces tecnològiques que assegurin el futur d'un país: física nuclear, informàtica, robòtica,...

4. Eliminació de l'espanyol com a llengua pont per a l'aprenentatge d'altres llengües: anglès, francès, llatí, grec,...

5. Aglutinar els ensenyants que estan decidits a prendre la iniciativa per soscavar la colonització espanyola.

6. Establir una xarxa de comunicació efectiva que permeti la neutralització immediata de la pressió genocida del "Ministerio de Educación y Ciencia" i dels seus sicaris.

7. Perseverar en la reunificació nacional dels Països Catalans.

8. Combatre l'ensenyança colonial amb què des de determinats col·legis privats com Luis Vives, Madre Alberta, la Salle, San Francisco, el CIDE, San Cayetano, Montesión, Nuestra Señora de la Consolación i Hermanas Trinitarias d'Eivissa, etc. s'embruta la futura élite dirigent de la nostra nació en l'autoodi i el menyspreu cap a la seva pròpia raça.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Català: llengua vehicular de l'ensenyament i de l'administració.

2. Espanyol: llengua optativa a triar entre d'altres (anglès, alemany, francès, italià, rus, àrab i xinès mandarí).

3. Eliminar les exempcions: una llengua de la qual es pot estar exempt és una llengua

de segona categoria i condemnada a l'extinció.

4. Combatre el perill d'assignaturització de la llengua.

5. Desemascarar el sistema de referències imposat per l'escolarització forastera: "el estado de la nación, la policía nacional, DNI, lotería nacional, radio nacional, ONCE, INEM,..."

6. Boicotejar els elements de la burocràcia colonial espanyola que obstaculitza la normalització lingüística i ignorar tota la paperassa que sigui escrita en foraster.

* FORASTER: entenem per "foraster" tota aquella persona que independentment del seu llinatge i del seu lloc d'origen, col·labora en el genocidi i en la colonització espanyola del nostre poble.

Països Catalans: la Nova Caledònia espanyola on els catalans són camps i els forasters caldoches.

SI NO ETS UN INDECI
I TENS EMPENTA,
ENVI'NS:

* Les teves dades.
* Les teves iniciatives.

HI HA UN COL·LECTIU
AL TEU COSTAT!

VALÈNCIA

APLEC. Apartat 250

ST. JORDI - EIVISSA

B. Joan. Can Bernat des Ferrer
(B. sa Carroca)

LLERS (Alt Empordà)

F. Martínez. C/. Nou, 8

23003 LLEIDA

C/. Canonge Brugulat, 6
Tels. 27 07 42 - 26 81 29

08034 BARCELONA

C/. Jordà, 14, baixos
Tels. 205 15 59 - 427 40 15
212 14 28 - 422 71 06

APLEC (Illes Balears i Pitiüses)

Apt. de Correus 1351 PALMA

"LA MILLOR DEFENSA ÉS UN ATAC"

Helenio Herrera (entrenador de futbol)

"VAL MÉS PLORAR DE DRET QUE

RIURE D'AGENOLLAT"

Blaí Bonet

"CATALÁN, JUDÍO Y RENEGADO, PAGARÁS
LOS DAÑOS QUE HAS CAUSADO"

Fragment de la cançó que cantaven les tropes d'invasió espanyoles quan creuaven l'Ebre l'any 1938.

"FORASTERS VENDRAN I DE CASA

MOS TRAURAN"

dita popular

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84 - Tels.: 251631-292997.

Magatzem: Pol. S. Castelló-Gran Via Asima - Tel.: 294004.

Mag. Pol. La Pau (Ca'n Valero), 4 de Novembre, 11 - Tel. 206666.

Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau) - Tels.: 270161-279795.

Llucmajor

Oficines, Fàbrica i Exposició: Bisbe Pere Roig, 29 - Tels. 660150 - 660154.

S'Arenal de Mallorca

Exposició i magatzem: Ctra. Militar, 522 - Tel. 262238.

Cala D'Or

Exposició: Avinguda de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

ASCENSORES

ASPE S A

MUNTATGE I CONSERVACIÓ EL NOSTRE ASCENSORISTA!

C/. MARINETA, 7 - TEL.: 266232 - 54 - s'ARENAL - (MALLORCA)

Diari de Barcelona

◆ BARCELONA. — “La situació sociològica de la llengua catalana es pot comparar encara avui al tracte que solen rebre els països colonials”, ha dit el senador socialista i historiador Francesc Ferrer i Gironès en una carta enviada al director de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola, Rafael Lapesa, com a nova rèplica a les seves manifestacions sobre les pressions que reben els castellanoparlants a Catalunya. La missiva del senador suposa un nou estadi en la polèmica que l'enfronta amb Lapesa des de primers de juliol.

Francesc Ferrer, contràriament al que va exposar en una entrevista Rafael Lapesa al diari *El País* i a una carta que posteriorment aquest li va enviar, considera que de pressió i intransigència lingüística només n'han patit els catalans, “primer amb la violència de les armes i després amb l'aplicació de lleis injustes”. Segons ell, malgrat que l'actual legislació promulga la igualtat entre les dues llengües, “a la pràctica això és un eufemisme, perquè d'igualtat no n'hi ha, o dit d'una altra manera, hi ha igualtat asimètrica”, que fa, per exemple, que calgui traduir els escrits dirigits a l'administració central, perquè si no es “cau en invalidesa”.

Els mestres i el castellà

A l'última carta que el senador Ferrer ha enviat a Lapesa assenyala que és completament fals el que el director de l'Acadèmia anomena “entrebanes, restriccions i marginacions imposats en terres de llengua catalana al dret d'usar el castellà i rebre-hi ensenyament i informació”, ja que en aquest últim cas, assegura, “la normalització del català no arriba ni al 20% de la vida social”.

Pel que fa a l'ensenyament, Francesc Ferrer nega que pugui existir cap marginació, ja que “qualsevol noi quan acaba l'EGB ha de dominar perfectament les dues llengües oficials”.

Si de cas, “els que es

Ferrer Gironès diu que el català rep un tracte colonial

podrien queixar són els catalans, ja que amb uns drets abusius molts mestres d'EGB vénen a Catalunya a treballar sense conèixer la llengua catalana”, diu Ferrer. En aquest sentit, el senador es pregunta com poden ensenyar-la.

Al seu entendre, la situació s'agreuja quan aquests mestres volen la plaça en propietat i el temari de la prova que han de passar és inferior als continguts que han d'aprendre oficialment els alumnes. “Ja m'explicarà V.E. a quin país del món els mestres saben menys que el que preceptivament cal que sàpiguen els alumnes”, escriu el senador Ferrer.

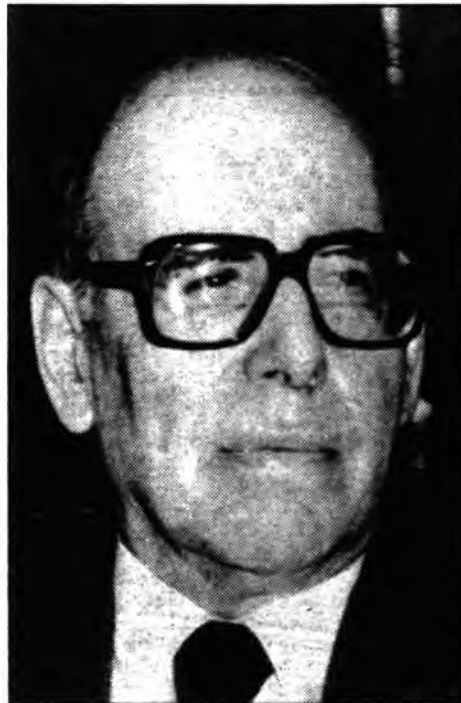
Falta de comprensió mútua

El senador gironí comenta també que les queixes dels castellanoparlants respecte del dret a rebre informació en la seva llengua no tenen sentit, si es té en compte que “un 80% dels àmbits i relacions socials o comunicacionals encara són, per inèrcia, en castellà”. Segons Ferrer, aquestes queixes “només poden venir de persones que no volen cap contacte amb la llengua catalana, i no crec que siguin les que V.E. vol protegir, perquè els manca el mínim de convivència que cal per viure entre humans”.

En la carta dirigida a Rafael Lapesa, el senador Ferrer es mostra partidari de la “comprensió mútua i la condescendència recíproca” però fent una accentuació en la “mútua” i “recíproca”, “perquè de la seva carta, tot i

El senador Francesc Ferrer i Gironès i el director de l'Acadèmia, Rafael Lapesa

predicar aquests principis, a V.E. li traspua un amor unidireccional”, diu Ferrer.

“És a dir”, continua, “per V.E. amor vol dir que els catalans ho fem tot en castellà, però en canvi no exalta que els espanyols escriguin en llengua catalana. Així no hi haurà mai reciprocitat, i no podem esperar que hi hagi amor”, assegura el senador.

Per explicar aquesta falta de reciprocitat, Ferrer i Gironès recorre a dos exemples: el dels professors espanyols a

l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC), i el del català a les universitats estrangeres.

Segons Ferrer, mentre els professors d'arreu del món fan les seves ponències a l'AILLC en català, els espanyols són els únics que no utilitzen aquesta llengua. Quant a les 120 universitats que ensenyen el català, el senador socialista lamenta que no rebin ajuda econòmica de l'Estat espanyol, que només atorga subvencions al caste-

llà.

Pel que fa al bilingüisme, Francesc Ferrer recomana al director de l'Acadèmia que s'impulsi de veritat. “Si V.E. creu que el bilingüisme és tan bo, per què la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola no el recomana a tots els funcionaris, policies, jutges, magistrats, militars, catedràtics, etc. que tot i treballar a Catalunya no l'aprenen, ni el volen sentir?”, inquireix.

La qüestió del bilingüisme, no obstant, ja ha estat

superada pels catalans, que amb l'entrada al Mercat Comú, segons Ferrer, “ara volen ser políglotes”. Per aquest motiu, el senador proposa a Rafael Lapesa que deixi de preocupar-se per la “desaparició” del castellà, “quan la persecució contra el català encara continua”. Ferrer Gironès conclou la carta dient que la llengua catalana “és una eina de cultura i convivència per la qual no cal que es preocupi si no és per defensar-la, protegir-la i fomentar-la”.

Polèmica lingüística

En l'entrevista del director de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola, Rafael Lapesa, del passat 2 de juliol va manifestar en una entrevista que el castellà mai havia estat imposat, i que diverses polítiques lingüístiques de tot Espanya, com la catalana, “molt calculada i intel·ligent”, el que feien era agredir els castellanoparlants i impedir els seus drets com a tals.

Les declaracions de Rafael Lapesa van provocar dos dies més tard una primera carta de Ferrer Gironès en què aquest es mostrava “molt sobtat” per les afirmacions, i el comminava a verificar en el seu llibre “La persecució política de la llengua catalana” —que va adjuntar-li— el fet que “la llengua catalana ha estat l'idioma que ha patit la penalització legal més forta de tot Europa. A cap més”, li deia a la carta, “se li han dictat tantes lleis prohibint-la”.

El senador va trametre-li també diverses providències judicials que rebutjaven el català, així com una denúncia presentada el 1985 on s'explicaven 20 casos de ciutadans catalanoparlants maltractats per la policia i, en algun cas, fins i tot detinguts per parlar aquesta llengua. “Em fa l'efecte”, deia Ferrer en aquella carta, “que els únics que som discriminats lingüísticament encara som els catalans”.

Lapesa va contestar-li un mes després matisant les seves declaracions, assenyalant que quan parlava de la no imposició del castellà es referia al cas d'Astúries.

Acció de la crida

La Crida a la Solidaritat en Defensa de la Llengua Catalana netejà un cartell indicador del Parc de la Mar que havia estat embrutat pels espanyolistes que no poden suportar veure escrits en català pel carrer.

Aquesta acció s'inclou dins de la campanya de normalització que la Crida va començar durant el mes de juliol. Durant l'acció, la policia demanà la documentació als dos joves que la realitzaren.

**PEUGEOT
TALBOT
BOUTIQUE**

TALERS ROIG
SERVICI OFICIAL PEUGEOT-TALBOT
VENDA I SERVICI DE POST-VENDA
CARRER LISBOA, 56 - TEL.: 490954 s'ARENAL

Cartes

A Mallorca ERC hi sobra

He rebut amb sorpresa i indignació la notícia que fa uns dies apareixia a la premsa local illenca i a la vostra revista: la presentació pública de la secció d'Esquerra Republicana de Catalunya a Ciutat de Mallorca. Som un jove nacionalista, lligat a moviments ecologistes i estudiantils de per aquí, que, malgrat no militar a cap partit polític, sent especial simpatia pel Partit Socialista de Mallorca-Esquerra Nacionalista. De fet el PSM és l'única força que

durant dotze anys ha sabut mantenir viva la lluita per l'alliberament nacional i social del nostre poble.

Crec que conec la realitat mallorquina, si més no bastant millor que el senyor Hortalà. Per aquest motiu trob l'intent de constituir ERC aquí un error tàctic de considerables dimensions, com deim per aquí, això és pixar fora de test, és contraproduent fins i tot per a la pròpia reconstrucció nacional de Mallorca. L'alternativa real i consolidada a la dreta centralista és el PSM. Allò que pot *remallorquinitzar* Mallorca és el treball quotidià de les dones i els homes del PSM poble per poble, barriada per barriada, i no les proclames d'independència celestial d'individus sis-

alats que un bon dia desembarquen del continent i creuen que tenen a les seves mans la solució màgica.

Jo recoman a Hortalà, Carrod o Colom que s'informin bé, i que sàpiguen d'una vegada qui són Joan Mir i companyia. És problemàtic que un ressentit amb el PSM i dos o tres il·luminats que li van darrera a força de dir collonades puguin tirar per terra la tasca d'anys de l'Obra Cultural Balear, PSM, Bloc Nacionalista d'Estudiants, Blanquerna...

Però tot s'explicaria si Colom amb l'ERC mallorquina tan sols pretengués tenir un nou conseller nacional afí (Mir), i un comitè de suport per a la candidatura de Garaikoetxea a les properes eleccions euro-

pees. Així, l'ERC d'aquí seria utilitzada per un corrent intern de l'ERC del Principat: el de Colom. Però això són suposicions que si fossin reals farien plorera.

Només em manca dir que és trist que pels afanyos personalistes de Mir i els seus el PSM pugui perdre vint-i-cinc vots (aquí ERC no pot arrelar), i el nacionalisme pugui aparèixer ridiculitzat. Vull encoratjar des d'aquí els companys del PSM, OCB, Bloc... perquè segueixin en la seva lluita sorda però esperançadora (aquesta no és celestial), perquè d'aquí a una partida d'anys haguem fet ja de Mallorca un país català lliure i just.

Arnau Font i Gelabert
(Ciutat de Mallorca)

Les dones discriminades

◆ Jo, que pertanyo al grup de les que podríem anomenar "dones creients" no puc sinó reconèixer els grans avantatges i les grans prerrogatives que aquesta circumstància em comporta i el profund agraïment que sento pel rol que se m'atorga dins d'aquesta societat.

Deixant de banda i sense tenir en compte la comoditat que tenim totes nosaltres de poder circular per la via pública amb el rostre descobert i que, fins i tot, en determinades platges ho podem ensenyar tot, hem de reconèixer les innombrables atencions amb què continuament ens copenen i sorprenen els nostres companys de sexe en aquesta religió i ben preclarament els que ocupen els anomenats "locs de poder".

Quina delicadesa manifesten en deixar-nos parir i donar el pit, protegint-nos contra qualsevol perill exterior, ficant en el nostre petit caparró que el millor és el marit i que se l'ha de cuidar, com diuen els proverbis, no dormint de nit si cal, per tal que la seva imatge davant els veïns resplendeixi dia a dia...

Ens deixen cuinar, fregar, fins i tot ens deixen treure lluentor a l'altar major i brodar-li formoses estovalles, ornamentar llurs esglésies amb tota una munió de rams de variats tons i peculiaritats múltiples.

Quina generositat! A qui deixen preferentment la delicada feina de tenir cura de la seva roba interior? ¡A les dones!

"Que no podem manar mai?" I això què té a veure? Més ben dit, és una atenció més. És igual que siguem un zero a l'esquerra.

Per què hem de voler que ells callin una mica i ens escoltin? Per què hem de voler que obeeixin una miqueta i ens deixin manar a nosaltres?

Seria un trencacolls, tantmateix, tindríem una nova Torre de Babel o un nou diluvi, amb el greuge afegit que aquesta vegada la Noè-a (dotada d'una humil vagina en lloc d'uns bons collons) ho engegaria tot en orris i la catàstrofe seria innevitable.

Deixem-ho tot tal com està: ells, evidentment, volen el nostre bé. **Teresa Serramià Samsó / Barcelona.**

Discriminació dels mestres

◆ Les comparacions són odioses però hi ha fets que clamen al cel. És vergonyós veure com el govern tracta els seus "funcionaris mestres" respecte als seus "funcionaris controladors aeris".

Per què aquests, només amb l'amenaça de vaga, han aconseguit gairebé tot el que volien?

¿I per què els mestres, amb una vaga llarga i dura (ens descompten 100.000 pessetes) no hem aconseguit res?

S'ha sabut pels mitjans de comunicació fins i tot els cèntims que guanyava un mestre. No ha passat el mateix amb el sou dels controladors. Aquests demanen més mitjans tecnològics. Que vinguin a fer una volta per qualsevol escola pública i veuram els nostres "mitjans".

El sector turístic i les divises immediates són els sectors prioritaris. En canvi, en el sector educatiu, els beneficis (no quantificables), no interessaven aquest govern que s'anomena socialista, i tampoc el de la Generalitat. **Mercè Compte Martínez, Marta Puig Domingo, Maria Garrés Vidal / Barcelona.**

TURASIA AGÈNCIA DE VIATGES

Super
programació
d'hivern

Thailàndia,
14 dies a hotels
de Primera Especial 149.000
ptes., visitant
Bangkok i Pat-
taya. Sortida
des de Palma
dia 9-11-88.

Mèxic, 15
dies a hotels de
Primera Especial, 139.000
ptes. visitant
Mèxic D.C.,
Tasco, Cuernavaca,
i Acapulco. Sortida des
de Palma dia 3-
11-88. Places li-
mitades i si ho
vol crèdit viat-
ges informació
TURASIA al Car-
rer Virgili, 1.
Telf. 491209 -
491159 -
491109.

TURASIA a la
seva disposi-
ció!!

Vàndals

Toni Marimon

Els disturbis protagonitzats pels "supporters" anglesos a Alemanya Federal han permès qualificar els britànics de vàndals, brètols, bàrbars, i altres coses per l'estil. Ja era hora. Els anglesos duen segles fent el bèstia pel món. Des del Canadà fins Austràlia, passant per Sud-Africa, Kenya, l'Índia i Malàsia, el britànics han deixat a l'època contemporània una trista petjada d'explotació, aculturació i racisme, i de vegades fins i tot d'extermini absolut (com és el cas de Tasmània). Encara ara mantenen envaïda mitja Eire alhora que conserven vergonyoses deixalles colonials, com les Malvines, Honk-Kong i Gibraltar, entre d'altres. No ens extranyi idò, que facin l'ase, ja sigui a Alemanya o a Magaluf, els fills de la Gran Bretanya.

TURASIA
CHIANG MAI
BANGKOK

Thailand

TURASIA

MEXICO-TAXCO-ACAPULCO

La xarxa de televisió a les Illes

MIQUEL NICOLAU*

També a les Illes, tant a Balears com a les Pitiüses, es poden rebre les transmissions de la Televisió de Catalunya en bones condicions i amb un gran nivell de cobertura.

A la serra d'Alfàbia hi ha instal·lat el reemissor principal que proporciona senyal a les Illes. Aquest reemissor dona cobertura a tot el pla de Mallorca, Palma, Inca, Manacor, Felanitx, Sóller i Sa Pobla, a més de subministrar el senyal als reemisors de Menorca i les Pitiüses.

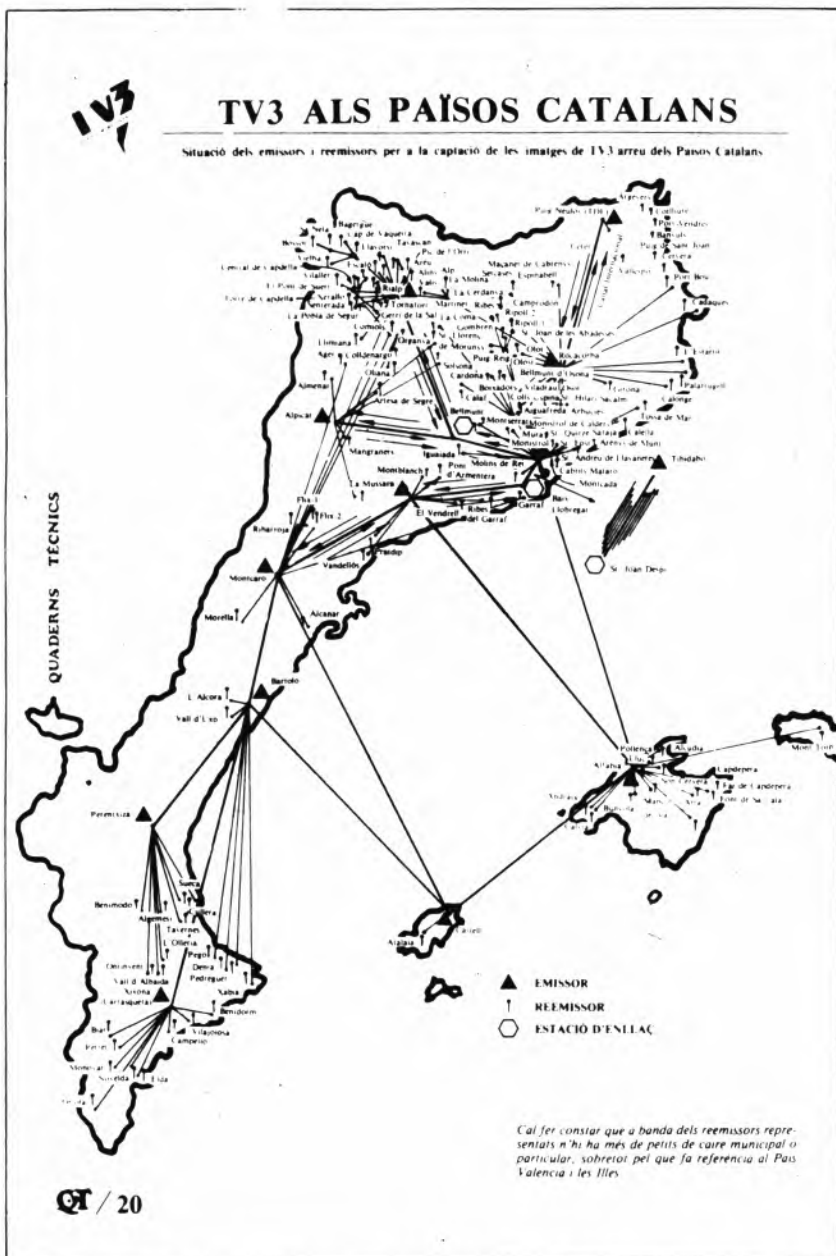
Amb les últimes modificacions realitzades en aquest emissor d'Alfàbia, es rep el senyal del Tibidabo i, a través d'un sistema auxiliar amb diversitat d'espai, es transmeten les emissions de TV3 en perfectes condicions. Cal assenyalar com a nota curiosa que el senyal de TV3 a les Illes arriba en sistema dual de so, mentre que encara hi ha zones del Principat que no tenen aquesta possibilitat.

En aquest moment, encara que la potència amb què emeten és inferior a la de TVE, les imatges arriben perfectament als reemisors i, segons els nostres càlculs, amb l'entrada en funcionament del reemissor de Sant Salvador amb una potència de 200 vots i 360w., cobrim actualment el 90% o més.

Els repetidors de l'illa de Mallorca donen cobertura a zones concretes que detallem a continuació:

Cobertura del repetidor d'Alcúdia: Alcúdia, Port d'Alcúdia i Port de Pollença; del de Pollença: Pollença; del de Capdepera: Capdepera i Cala Ratjada; del del Far de Capdepera: Zones de l'est de Mallorca pròximes a Capdepera; del de Font de Sa Cala: Font de Sa Cala i zones de Cala Ratjada; del de Son Cervera: Son Cervera i Cala Millor; del de Calvià: Calvià, Palma Nova, Santa Ponça, Peguera, Costa d'en Blanes, Sol de Mallorca, Portals Nous i Costa de la Calma; del d'Andratx: Andratx, Port d'Andratx i s'Arracó; del d'Artà: Artà; del de Mancor: Mancor, zones d'Inca i Caimari; del de Bunyola: Bunyola; i del de Lluç: Lluç.

El reemissor de Menorca rep el senyal principal d'Alfàbia pel canal

27, a través del qual s'emet. A causa de la distància entre Mallorca i Menorca i tenint en compte que hi ha el mar entre les dues illes, els senyals pateixen alguns noviments d'esvaïments o *fading*. Per tal de millorar en tot el possible aquests problemes, es va muntar amb diversitat d'espai entre les dues antenes receptores i així s'ha aconseguit una seguretat de recepció més gran del 90%.

El reemissor en qüestió està si-

tuat al Mont Toro i dona cobertura a Menorca i algunes zones de Mallorca, que arriben a un global del 90%.

El cas del reemissor d'Eivissa és diferent perquè els senyals de recepció arriben de tres punts diferents, corresponents a tres reemisors: el Montcaro, el Bartolo i Alfàbia.

Els repetidors d'Eivissa cobreixen la zona nord-est el des Castell i la zona sud de l'illa el de l'Atalaia.

*Cap de la Xarxa Voltor

A les 5'30 del matí de diumenge que ve, dia 18, partiran els marxaires de Sant Jordi a Cura a peu, que organitza la família de l'amo en Pere Peixet. Enguany hi haurà la Banda de Música de Montuiri i la Coral de Sant Jordi. S'espera que un milenar de persones del Pla de Sant Jordi de s'Arenal se donaran cita al Puig de Randa diumenge que ve.

JOCS

SPIELE
GAMES
JEUX

Salon Ecus

CARRER DE SANT BARTOMEU, 25
TEL.: 491103 - S'ARENAL DE LLUCMAJOR

Snoopy's
disco

DISCOUNT CARD

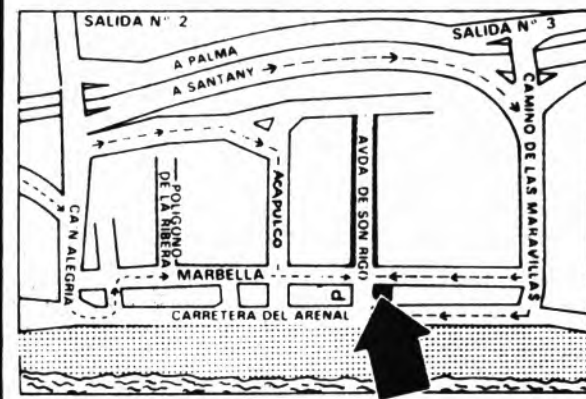
SI VENIU A L'ARCADA

PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS

RESTAURANT
L'ARCADA

CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDÀ DE SON RIGO)
TELÈFON: 261450/54
S'ARENAL DE MALLORCA

OBERT TOT L'ANY

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEIXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristòfol, 16.
Tel. 269250.

S'ARENAL, apartament per a 3 persones, amoblat, terrassa, per mesos. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CA'N PASTILLA, estudi amoblat, bany, cuina, terrassa. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PISOS I XALETS
per llogar a la comarca de S'Arenal.
FIQUES SASTRE BARCELO
Carrer Milà, 15.
Tel. 260649.
S'Arenal de Mallorca

A CALA PI, venc xalet, 650 m². de solar, piscina i vista a la mar. Nou milions i mig de pessetes. Tel. 260889.

LES PALMERES venc dupte. Tel. 297020.

CARRER BERLIN. Venc pis, tres habitacions. 4.000.000 Ptes. Facilitats. Tel. 262923.

DAVANT EL PALAU de Marivent, lloc estudi amoblat. 20.000 Ptes. Telf. 410522.

LLUCMAJOR. Venc casa en bon estat. Facilitats de pagament. Tel. 662468.

ES VEN PIS, urbanització Sa Gruta, Ciutat Jardí. 3 dormitoris dobles, salamenjador, ofis gran. 7.000.000 ptes. Telf. 415645.

S'ARENAL, traspàs bar, ben muntat, 2 banys, lloguer: 45.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, traspàs local, 210 m²., bona situació, lloguer: 75.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, planta baixa amoblada, 2 dormitoris, terrassa, temporada. AMENGUAL. 269250.

SOMETIMES, balneari 3, lloguer de pisos, 2 dormitoris, 40.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, PIS, 3 dormitoris, amoblat, terrassa, assolellat, 35.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

AVINGUDES, despatx dues dependències molt assolellat i bona vista, aire condicionat, per estrenar. AMENGUAL. 718987.

TENNIS, ATIC 3 dormitoris, amoblat, terrassa, vistes alegres. 45.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

MONTUIRI, pis 3 dormitoris, amoblat, bones vistes, tranquil. 26.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

EL TERRENO, pis un dormitori, sense mobles, cuina americana, per estrenar, 30.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

CALA MILLOR, xalet 2 dormitoris, amoblat, vistes meravelloses, piscina, garatge. AMENGUAL. 718987.

S'ARENAL: Primera línia, quart pis, amoblat, 3 dormitoris. 400.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, pis 2 dormitoris, amoblat, terrassa, totes les despeses incloses, tot l'any. 36.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, pis 3 dormitoris, amoblat, rentadora. 55.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

LOCAL 30 m². a S'Arenal, terrassa. 30.000 més IVA. AMENGUAL. 269250.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'ESTANYOL, xalet de 3 dormitoris, amoblat, terrassa, garatge, per temporada. AMENGUAL. 269250.

CA'N PASTILLA, apartament 1 dormitori, amoblat, 200 mts. de terrassa, per temporada o per tot l'any. AMENGUAL. 269250.

COMPRARIA solar d'un milenar de metres, entre S'Arenal i Ca'n Pastilla. Tel. 467193.

CERC PLANTA BAIXA a S'Arenal. Tel. 263423.

BENDINAT, xalet adossat, claus en ma. 13.650.000 ptes. Facilitats. 410522, hores de menjar.

TRASPAS LOCAL de 250 m² a l'altura del balneari 8 de S'Arenal, per tres milions de pessetes, lloguer 70.000 ptes. Tel. 261671.

EL DORADO, venc xalet amoblat. També el canviaria per àtic a S'Arenal. Tel. 266799.

S'ARENAL, balneari 7, un garatge per llogar, 5.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

CA'N PASTILLA, planta baixa, amoblat, 2 dormitoris, terrassa, assolellat, per temporada. AMENGUAL. 269250.

TRASPAS PERRUQUERIA de senyores davant l'Hotel El Cid de Can Pastilla. Telf. 241692.

TRASPAS LOCAL comercial davant l'Hotel El Cid de Can Pastilla apte per a souvenir o similar. Lloguer de 2.000 ptes. Traspàs un milió dues-centes mil. Telf. 241692.

COMPRARIA LA casa número 101 del carrer Bartomeu Riutort de Can Pastilla. Telf. 411793 - 725333.

S'ARENAL-LLUCMAJOR lloc local ben situat apte per a qualsevol negoci. Preu 65.000 ptes. GELABERT 721730.

PASSEIG DE Mallorca, llog local preparat per perruqueria de senyors i senyores. Preu 45.000 ptes. Telefonar al 721730 de 9,00 a 13,00 hores. GELABERT.

ZONA BALMES venc pis 2 habitacions, menjador, cuina i sala de rebre. 3.650.000 ptes. Telefonar de 16,00 a 19,00 hores al 712596 GELABERT.

S'ARENAL-LLUCMAJOR venc local 90 m². amb terrasses, dues sales de bany completes, apte per a farmàcia, pastisseria, electrodomèstics etc... 6.800.000 ptes. Facilitats. Telefonar de 9,00 a 13,00 al 721730.

S'ARENAL. Pis de 125 m². prop de la mar, 4 habitacions, gran terrassa, cuina amb rebost i bany. 5.500.00 ptes. Tel. 236293.

S'ARENAL. Venc apartament dos dormitoris, cuina, bany, menjador i terrassa. Vista a la mar. 6.300.000 ptes. Tel. 292243.

A LES MERAVELLES, devora l'hotel San Francisco, venc apartament amoblat, a 50 metres de la mar. Bona vista, 2 dormitoris, opció a garatge. Preu a convenir. Tels. 263199 - 460139.

LLOC ESTUDI per hores. Màxima discreció i serietat. Tel. 404218.

LLOC HABITACIO a parella amb nin a S'Arenal devora la platja. Tel. 268994.

SERVEIS PROFESSIONALS

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35. S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correes de ventilador, camvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES i reparacions. Servei ràpid. Tel. 263493.

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

TOT INFORM. Comptabilitat per ordinador, assessoria fiscal i jurídica. Trasmemo, 36. Tel. 268450.

AL·LOTA s'ofereix per tenir cura de nins i per fer neteja per hores. Trucar els vespres. Bàrbara. Tel. 271316.

PINTOR-RETOLISTA, faganes, furgonetes, tendals, cristalls. TALLERS LLUMS. Tel. 265616.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·larí.

MOBLES DE TOTA CLASSE, bon preu i bon tracte. MI MUEBLE. Exercit Espanyol, 6. Tel. 261629.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJUCB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

CAVALLER, 39 anys, desig amistat amb senyora o senyoreta que se trobi sola com jo. Puc donar-li petita ajuda econòmica si la necessita. Indica'm el número de telèfon. Apartat 386 - Palma.

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats. Avinguda del Cid, 77. Tel. 413155 - Son Ferriol.

MAGATZEM DE PINSOS, adobs i cereals. Distribuidor de pinsos PIEMA. Avinguda del Cid, 77. Tel. 243725 - Son Ferriol.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

MARES, vos agradaria dedicar més temps als vostres fills, però no en teniu, de temps. Deixau-los en les meves mans. Trucau de 14'30 a 16'00 Margalida. Tel. 416673.

SENYORA mallorquina, educada i elegant. Parla alemany, anglès i danès. S'ofereix per tenir cura de senyor o senyora d'edat com a dama de companyia. Gari. Tel. 468221.

COLL D'EN RABASSA. Necessit dona de neteja per hores. Tel. 491339.

Li valg dir que girara cap a la dreta, no cap a la esquerra.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.
TELF.:

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó.
- Useu lletres majúscules.
- Escriviu dins el requadre el text.

TEXT:

Ompli aquest cupó i enviaï-lo a:

S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 - SES CADES DE S'ARENAL

Petits anuncis

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES**. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

EMPRESA DEDICADA a instal·lació de moquetes i cortines necessita venedor a comissió entre 25 i 35 anys. Telf. 249710.

MECANICA GENERAL, equilibrats i netetja de motors. **TALLERS VIDAL**. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048 - Es Pil·larí.

AQUARI. Tintoreria i bugaderia. Neteja en sec i en banyat. Edifici Sometimes, local, 85. Tel. 268163. Avinguda de Son Rigo, 26. Tel. 266907 - S'Arenal de Mallorca.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ**. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 263910 - S'Arenal.

DONA de 41 anys, s'ofereix per fer neteja a 500 ptes. l'hora a la comarca de S'Arenal. Tel. 491493.

BUGADERIA i tintoreria. Launderette. Rentau vós mateix. Rentat en sec. Carrer Sant Antoni de la Platja, 8. Tel. 260370 Can Pastilla.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAUULT**. Tel. 413867 - Son Ferriol.

VENDES

FEMS DE CAVALL, veng a preu raonable. Telf. 413011.

OUS FRESCS de gallina rossa. Servici a restaurants i hotels cada tres dies. Preus interessants. Granja Acosta. Lluçmajor. Tel. 660432.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferriol.

VENÇ ORDINADOR marca Sharp, complet amb programes de facturació i comptabilitat. L'hem emprat un any. 400.000 Ptes. Telf. 413867.

WALKY-TALKYS de 27 megacicles, totes les gammes. Tel. 491111.

ANTENA VIA SATEL·LIT. Equips especialitzats per a hotels, xalets i comunitats. Preus directes d'importador. Tel. 491111.

ANTENA-CA'N PASTILLA. Instal·lació i reparació d'antenes TV individual i col·lectiva. Tel. 491111.

PERSONALS

SENYORA, 35 anys, bruna, bona feina, cotxe, pis, bona presència, vol conèixer senyor bo, atractiu, amb idees clares per a fins matrimonials. 710087.

SEPARADA 32 anys, estudis mitjans, culte, elegant, voldria relacions amb cavaller culte, que li agradi treballar, indiferent el seu estat civil. 710087.

ELEGANT SENYORETA, 19 anys, maca i comprensiva, voldria conèixer jove treballador 24 ó 25 anys per formar una família. Voldria que tengués cotxe. 277990.

VULL FORMAR UNA LLAR amb un marit que estimi la vida casolana, fadrina de 25 anys, pis, estalvis importants, feina fixa, a qui li agradi el camp. 277990.

PROFESSORA GEOGRAFIA, 32 anys, estudis superiors, llicenciada en belles arts, pis, cotxe, voldria conèixer jove fadrí. 277990.

PROFESSORA INFORMATICA, anglès, m'agrada la lleialtat i la formalitat, senyor amb qualitats similars, només vull una bona amistat, de moment. 710087.

LESBIANA, cerc al·lota per amistat i relacions. Possible convivència. Enviat foto i telèfon per contactar. Apt. 217 Can Pastilla.

MALLORQUI, de 35 anys, voldria amistat seriosa i discreta amb dona de 18 a 35 anys. No necessàriament sexe. Apt. 694, Palma.

MATRIMONI, 30 anys, contactaria amb similar. Apt. 417, Palma. Abstenir-se si no envien telèfon.

SEPARADA, voldria contactar amb cavaller de 50 a 60 anys, elevat nivell cultural, alt i lliure, per sortides i formar relació seriosa. Apt. 473, Palma.

EMPRESARIA, 42 anys, divorciada, fills majors, sense cap mena de problema, negoci de pell, cerc senyor de 39 a 48 anys, treballador, bona persona, nivell cultural mitjà. 209566.

VIUDO de 56 anys, viu de rendes, cerca dona d'una cinquantena per a relació sentimental. Tel. 415983.

SENYORA RESPONSABLE i de confiança, s'ofereix per a despatx mèdic, guardar infants o cuinera. Preferible mitja jornada. Tel. 260597.

HOME 39 anys, formal, futur resultat, desitja conèixer una al·lota senzilla i simpàtica que se trobi sola com jo. Li ofereix amistat, ajuda i respecte. Envia'm el teu telèfon a l'apartat 386 de Palma.

SEPARADA legal, sense fills, negoci propi, propietat habitatges, vull formar una llar, senyor bo i lleial, que no begui. 710087.

VIDU de 54 anys, empleat EMAYA, estic sol, sense fills, vull conèixer senyora comprensiva, que es trobi en la mateixa situació. 710087.

MECANIC AGRICOLA, de bon veure, em consider simpàtic i senzill, m'agradaria trobar una senyora amb les mateixes qualitats. 710087.

CASADA, maca i prima, vull conèixer home robust, amistat, tot l'amor que faci falta. 710087.

SENYORA, comerç propi, elegant i atractiva. 40 anys, separada, amb una filla. Cerca senyor de bona posició d'una quarentena d'anys que sia amorós i no estigui gras. 209566.

TECNIC ENGINEYER, 43 anys, 1'72 d'alçada, presència excel·lent, tràmits de divorci, sense fills, voldria conèixer senyora educada per relacions serioses. 710087.

ATRACTIVA dependent, 34 anys, separada, un fill, feina estable, sense problemes econòmics, 1'65 d'alçada, voldria trobar home treballador i comprensiu. 209566.

TAXISTA de 30 anys, simpàtic, peninsular, 1'72 d'alçada, pes proporcionat, pis, cotxe, estalvis importants, amb idiomes, senyora d'uns 32 anys, preferible sense fills. 209566.

SEPARADA de 42 anys, bona presència, elegant 1'63 d'alçada, rossa, negoci propi tenda de pell, vull conèixer senyor educat amb bona posició econòmica. 209566.

FADRI de 32 anys desitja conèixer al·lota de 25 - 30 anys amb fins matrimonials. Telefonar a S'ARENAL DE MALLORCA. Tel. 265005.

AZAFATA, fadrina de 29 anys, un fill, elegant, 1'68 d'alçada, ben proporcionada, sense problemes, vull trobar un bon home fins als 38 anys. 710087.

INDUSTRIAL separat, fills majors independents, 57 anys, vida acomodada, embarcació, pis, xalet, cerc senyora de posició, sincera, amb cultura general. 710087.

ASPIRANT a universitària, 24 anys, simpàtic, agradable, 1'64 d'alçada, 54 quilograms, voldria trobar jove senzill, bona persona i treballador fins als 32 anys per estimar-nos. 710087.

WHERE are the nice looking girls of this world any nationality, but slim not to old, german guy 28, blond hair green eyes, O.K. build like sex and love everyday. Live here and want to read from you soon. Apt. 20.047 Palma.

FADRI, professió estable, amb aficions esportives, bru i de bon veure, vull formar parella, senyoreta bona i sincera. 710087.

PROFESSOR d'història, fadrí, 32 anys, voldria amistat amb dona de 20 a 30 anys. Fins seriosos. Apt. 196 Can Pastilla.

VULL casar-me amb Sr. intel·ligent, honest, sense problemes personals ni econòmics. Abstenir-se mediocres, lligadors o curiosos. Puc oferir molt. Aquest anunci és seriós. Apt. 1.245 Palma.

VULL enamorar-me de tu, dona atractiva de 28 a 35 anys, amb falta d'estimació i comprensió. Tenc 38 anys, ben paregut, situació resolta, vida interessant però amb falta d'amor. Apt. 131 Can Pastilla.

SENYORA, sense familiars, bona situació, culta i amorosa. Voldria conèixer cavaller 55 a 60 anys, culte, intel·ligent, amorós, ben situat i que es trobi sol, amb fins seriosos. Abstenir-se si no reuneixen aquestes condicions. Apt. 461, Palma.

DONA voldria conèixer al·lotes amb noves inquietuds i ganes de viure la vida intensament. Apt. 1922, Palma.

CERC home jovial de 35 a 45 anys, fi, culte, bona posició, que li interessàs formar parella amb senyoreta de la mateixa edat, per fins seriosos. Apt. 1.696 Palma.

SI ETS GAI, 35 anys, culte, amorós, simpàtic i et sents tan sol com jo, estic disposat a compartir-ho tot, soc estranger, visc a Palma, universitari molt romàntic, 40 anys. Apt. 10.219 Palma.

SI VOLS conèixer i tenir al teu costat un jove especial i atractiu amb qui poder sortir i aprofitar aquells plaers de l'estiu, escriu-me, donam el teu telèfon. Apt. 371 Palma.

FADRINA, culte, independent, atractiva, vida resolta, voldria relació amistosa amb senyor de 44 a 50 anys, cultura superior, amant de la música. Apt. 175 Palma.

PERRUQUERIES

PEPE ROMERA, perruquer de senyors. Tall a les tisores i a la navalla. Dofí, 4. Tel. 262856 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELLA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

ANIMALS DE COMPANYIA

PRODUCTES PEL CAMP. pinsos, insecticides, animal de companyia. "PAJARRIA" S'ARENAL. Plaça dels Nins, 26, S'Arenal.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdader, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRADERO LOS VALIENTES". Tel. 662136.

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - 296097. De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

S'ARENAL VIATGES

Bitllets d'avió i de vaixell.
Vols xàrters.
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Amílcar, 16.
Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

Ràdio Mediterrània
FM 104.4
88 90 92 94 96 98 100 102 104 106 108
la que parla com tu!

S'Arenal de Mallorca
Telèfon: 265005.

EL MILLOR SUPORT publicitari de la seva empresa a la nostra comarca.

GASTRONOMIA

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Lluçmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660489 - Lluçmajor.

RESTAURANT EL PESCADOR. Bona cuina mallorquina i espanyola. Si voleu menjar bé, anau on l'amo és el cuiner. Carrer de Sant Bartomeu, 13. Tel. 263443 - S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT AMENGUAL. Cuina econòmica. Carretera Militar, 171. Tel. 267896 - Ses Cadenes.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

RESTAURANT CASA JUAN. Especialitat en cuina espanyola. Internacional Golden Crown. Carrer de Sant Cristòfor, 3. Tel. 269988. S'Arenal de Mallorca.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

LA PANOCHA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grúa, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

RESTAURANT CA'N VERDERA, cada vespre manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcelles, 52. Tel. 261057.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran. Tel. 263099.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CA'N QUIRANTE. Cuina mallorquina. Sopes mallorquines, xot rostit. Tel. 265785. Sant Jordi.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

LA POSADA bar-restaurant, cuina mallorquina, steak house, carns a la graella. Carretera de S'Arenal, 102 Tel. 492576 Can Pastilla.

ES CALIU graella. Carns al caliu. Vadella- conill- pollastre- xot. Graellades i especialitats argentines. Carrer de la Grúa, cantonada Albatros. Tel. 260470 Can Pastilla.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

Per aquest estiu, no et limites a programar només en BASIC. També tenim cursos en BASE III, COBOL, TURBO-PASCAL, TURBO-C, BASIC2 (de l'AMSTRAD, PC 1512-1640).

Tindràs un ordinador des del primer dia a la teva disposició. A més d'un llarc etcètera, pots aprendre, banca, mecanografia, comptabilitat informatitzada i personalitzada, idiomes... Carrer Balears, 25-2. Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

TOT L'AGOST OBERT, Recuperacions EGB, Individualment o en grups petits, per professionals especialitzats. Carrer Maria A. Salvà, 32, 2-A S'Arenal de Mallorca

MATRICULA OBERTA. Col·legi Francesc de Borja Moll. Preescolar, EGB, Menjador. Carrer dels Tamarrells, s/n - S'Arenal de Mallorca.

GIMNAS IROY. Abans Chon-Ma II, Taekwondo, G. de manteniment, pesos, g. rítmica, jazz. Professors: Tita, Manolo Garcia i Domingo Pelàez. Plaça de Sant Marí, 6. Tel. 267994. Col·li d'en Rebassa.

VIATGES

VIATGES XALOKI. Bitllets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VIATGES S'ARENAL
Billets d'avió i de vaixell
Vols xàrter
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili.
Telèfons: 266673-261265.
S'Arenal.

S'Arenal de Mallorca
Tel. 260001

CRISTALLERIA TORRES

VIDRES, CRISTALS, MIRALLS, MARCS, ALUMINI

CARRER LISBOA, 35
TELS: 266517 - 491785
S'ARENAL DE MALLORCA

EUROSUN
VIAGES S.A.

BITLLETS D'AVIÓ I DE BARCO

VOLS XARTERS
CARRER LISBOA, 22
TERMINAL AUTOBÚS
TELS: 490013 - 490108
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS, NOCES, PRIMERES COMUNIONS I FESTES SOCIALS

AVINGUDA DE BARTOMEU RIUTORT, ENTRE BALNEARIS

112

CA'N PASTILLA - TELS: 26 01 19 - 26 45 63

Ca'n Verdera

RESTAURANT GRAELLA MINI-GOLF
Cuina mallorquina
Dinars de nocess-
banquets-
primeres comunions
Carrer les Parcelles, 52. Tel. 261057.
Les Meravelles.
Edifici antic.

CONSTRUCCIONS I EDIFICACIONS DE S'ARENAL, S.A.

CONSTRUCCIONS I REPARACIONS EN GENERAL

*
ESPECIALITAT EN CONSTRUCCIÓ DE PISCINES
AMB EL SISTEMA «GUNITE»

C/. Cabrera, 18 baixos - Tel. 26 53 54 - S'Arenal (Mallorca)

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES EN XOT I PORCELLA FEIM PRESSUPOSTS PER A BATETJOS, COMUNIONS I BODES APARCAMENT PROPI ELS DILLUNS TANCAT
AVINGUDA DE CARLES V - TEL: 661117 LLUCMAJOR

ELECTRÓNICA S'ARENAL
VENDA I REPARACIÓ
TV - VIDEO - HI FI
TEL: 265774

CRISTALLERIA EL ESPEJO
VIDRERES
EMPLOMADES,
GRAVATS ARTÍSTICS,
VIDRES DE SEGURETAT,
TANCAMENT DE GALERIES AMB ALUMINI I CRISTALL,
VIDRES I MIRALLS EN GENERAL, MAMPARES DE BANY.
CARRETERA DE MANACOR, 426
CASA BLANCA - TLF.: 249039

INSTALLACIONS ELÈCTRIQUES RUD S.A.
INSTALLACIONS I REPARACIONS ELÈCTRIQUES. SOM TÈCNICS EN IL·LUMINACIÓ DE GRANS ESPAIS.
CARRER DOS DE MAIG, 27
TEL: 263338
S'ARENAL DE MALLORCA

BAR * RESTAURANT * CAFETERIA

LA GRUTA

ESPECIALITAT EN CARNS I PEIXOS FRESCS, TAPES I MENJARS CASOLANS DE DILLUNS A DIVENDRES, PRIMER I SEGON PLAT, POSTRES, PA I VI, 475 PTES.
CARRER LA GRUTA (DAVANT NÀUTICA MUS) EL MOLINAR

Personatges amb nom propi

Avui: Francisco Moñino Rosario

Si els diem que nasqué a Fuente de Cantos, Badajoz, el 22 de febrer de 1931 no els serviria de molt per identificar-lo. Si hi afegim que l'any 1950 entrà als Pares Franciscans, precisament a Palma de Mallorca, i que ja duu prop de 38 anys a l'Orde, tampoc els ajudarà massa per fixar el nostre personatge d'avui. I si diem que duu ja prop d'onze anys a la porteria i la xarxa de comunicacions de la comunitat de la Porciúncula? Saben ja a qui ens estem referint?

Efectivament, ens estem referint a Fra Paco, Fra Moñino, Francisco, Paco només... El nostre personatge respon amb aquest nom complet: Fra Francisc Moñino Rosario, T.O.R., i és àmpliament conegut a tota la zona i comarca per la seva exemplar dedicació al servei de porteria d'una comunitat tan «activa» i «diversa» com és la de la Porciúncula.

—Aquest home es sembla a Sant Alonso Rodríguez, el jesuïta que es santificà a la porteria de Montision... Li has de fer una entrevista... I quantes d'hores deu fer? Sempre que vaig a la Porciúncula el trobo allà. Sembla fermat com un ca. Li has de demanar si guanya molt, eh? Per mi que ni tan sols té temps d'anar a l'excusat. I a més, sempre que hi vaig em xerra en mallorquí... Es un home molt complaent.

Amb aquestes frases en boca del director de S'A-

RENAL DE MALLORCA no m'ha estat gens difícil acostar-me a la Porciúncula i decidir-me a fer-li unes preguntes de tanteig al bon jai de Fra Paco. I per què no ara, que el curs és una altra vegada a punt de començar i un altre cop cauran sobre ell totes les feines d'atendre i fins i tot quasi escarrassar-se per tanta i tanta gent que transita per la seva porteria?

—Jo crec que no és necessari demanar permís al superior... també els directors del Col·legi, del Museu, surten als periòdics. Però digues les coses bé, com són, sense faltar a la veritat.

Amb una persona tan senzilla i humil quasi ens sap greu començar a damanar-li alguna cosa, com per ferir-li la sensibilitat, sense voler. A més, un personatge tan conegut per tothom, amb la seva ell parlar-nos a nosaltres. I que no és el millor dels discursos la seva dedicació diària al treball de servei als altres?

—Hi ha dies de quinze hores continuades al «peu del canó», durant l'estiu. Aquesta feina es pot interpretar com a «còmode», és ver, pel fet de ser una feina sedentària; però el fet d'estar aquí amb la sola esclavitud de l'horari... El tracte amb la gent? Hi ha moments en què un ha de posar-se fort, però en ge-

neral va bé, crec jo, vaja! Hi ha turistes que creuen que això és com una prolongació de l'hotel, que tenen dret a tot... I dret, dret no, se'ls atèn amb molta caritat, però és que hi ha dies en què els serveis no basten, literalment...

Certament, per mi no és difícil escriure unes quantes quartilles sobre el germà Paco. Fa anys que el conec, que he conviscut en ocasions amb ell. Per això vull que sigui la imparcialitat la que regeixi les meves paraules. Per altra banda, que diré jo que la majoria dels meus lectors no en tinguin una opinió formada sobre ell? Per això, atenguem-nos a les dades objectives:

Vuitanta-cinc quilos de pes, amples espatlles, prop de quaranta anys en la disciplina religiosa, onze a la porteria de la Porciúncula. Reputació d'home simpàtic, servicial, bon al·lot... Tendran alguna cosa a veure a veure els lemes que té exposats al seu lloc de feina i santificació diaris? «NOMES DEU BASTA», de Santa Teresa de Jesús, i aquest altre no menys significatiu: «Callar sobre un mateix és humilitat, callar dels defectes aliens és caritat, callar en el dolor és heroïsm». Tendran alguna cosa a veure amb la personalitat del nostre personatge d'avui?

—Quanta gent passa a l'any per aquí?

—Bono! Impossibile de dir-t'ho. Cinc-cents al·lots del Col·legi que vénen a fer encàrrecs i al telèfon. Pares i mares que criden i vénen. El personal de la casa i el corresponent servei de visites, telèfon, correus. Les visites al Museu i els grups acollits a l'Hostaleria de la casa. El servei religiós de misses, cursets prematrimonials, músics, parròquies. Tot el personal estranger de turistes i visites de la tercera edat programades pels hotelers i que van al museu, l'església; les instal·lacions... Hi ha dies de més de cinc-cents persones, ben segur... i més!

—Has de guanyar molt, doncs?

—Tu saps que els frares no tenim paga... i ben pocs, durant tot l'any, em conviden a un puro, uns cigarrets...

—Aleshores, per què estàs aquí, mig arrelat com un arbre, que fins i tot sembla que passes gust i que «te va, te va, te va...» com diu la cançó?

—Per una vocació religiosa i... per amor a Déu.

No és veritat, amic lector, que és fàcil de dir tot això? I que fins i tot sembla que queda bé per a la «galeria»? Però, serà ver? Jo els he promès objectivitat en aquesta entrevista. Doncs ara els diré això: quan fa ja trenta-dos anys cridava jo, juntament amb el meu pare, a les portes del convent de Nostra Senyora de vico, a la meua terra de la Rioja, perquè volia ser sacerdot, saben qui estava allà, atenent la porteria? Efectivament, el nostre personatge d'avui: Fra Francisco Moñino Rosario. El record amb una gran mata de cabells negres, amb el seu somriure de simpatia i l'hàbit tradicional d'aleshores...

Han passat els anys, les modes, els gusts i fins i tot les persones. Però ell segueix, com ell diu, «al peu de canó», «per una vocació i... per amor a Déu». Però, és que hi hauria cap altra manera d'aguantar-hi?

Esper, senyor director de S'ARENAL DE MALLORCA haver complit rectament amb el seu encàrrec. Que n'aprenquin, ara que s'acaba la temporada, a tants de recepcionistes i porters d'hotel! Tota una vida de servei.

Adolfo de Villarroya

ÒPTICA S'ARENAL

JA NO CAL ANAR A CIUTAT
PER SES ULLERES O LENTILLES

TEL: 49 00 61
CARRER BERLÍN, CANTONADA TRASSIMENO
S'ARENAL DE MALLORCA

DR. BARTOMEU FONT

COL·LEGIAT N.º 251

METGE DENTISTA

PASSEIG MIRAMAR, 33-1º-2º - TEL.: 264152
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

CLINICA DENTAL
S'ARENAL

Urgències i visites concertades
Notfälle und Visiten nach Anmeldung
Emergencies and visits by appointment
Dissabte i diumenges matí, obert per a urgències.
Avinguda Nacional, 49-1
Entre els balnearis 8 i 9
Telf.: 491952 S'ARENAL DE MALLORCA

Xafarderies

Amb motiu de la filmació del sainet de Joan Canyelles, interpretat pel grup de Son Ferriol al plató d'estiu de TVE als estudis de General Riera, aquest xafarder va veure i sentir de manera ben palesa el grau de colonització a què ha arribat aquesta terra. les ordres, per megafonia, arribaven totes en castellà: Paren, repetiremos, etc. Els directores de programació, els tècnics, tots castellans. Llavors tenen uns quants comparses indígenes com en Xisco Busquets, na Lina Pons i altres mallorquins per mostrar la cara com si fossin titelles. Totalment decepcionant. I és que els espanyols ho tenen ben clar. Es la seva televisió espanyola i si empen la nostra llengua és per no perdre clientel·la.

I que ho és de xafardera i mala de sofrir la nostra gent. Sobretot quan se tracta d'Urbanisme, tot déu en sap més que els enginyers i els arquitectes. La carre-

tera de Lluçmajor va rebre més crítiques que la punyeta. Que era torta, que tenia volteres, que valia més no haver-la feta nova... mentrestant ara poden anar de s'Arenal a Lluçmajor en deu minuts sense cap problema. A dins s'Arenal, dos reals del mateix: la gent se posa furiosa perquè tallen la circulació per la carretera de voramar. Ara, resulta que la circulació per la segona línia va una seda i que els problemes circulatoris son devers el Coll d'en Rabassa i no a s'Arenal. La nostra gent, moltes vegades no és escoltadora.

Sobretot no és escoltadora quan es refereixen a la llengua. Com més ignorant i poc estudiosa és una persona, més vol opinar i més dois diu sobre la llengua dels mallorquins. Aquesta tardor que s'acosta, hi haurà altra vegada cursos de llengua a la nostra comarca, a Ciutat i a Lluçmajor. Son uns cursos molt més divertits, a

més bon preu i més excitants que estar dins el casino jugant a cartes i bevent cervesa o que estar dins la casa mirant la televisió. Informau-vos d'hora a l'Obra Cultural per fer un d'aquests cursos, vos posareu a l'altura europea on la gent estudia tota la vida i deixareu de dir bajanades lingüístiques.

Quina passadota que va donar en Josep Forteza-Rei al concessionari i encarregat de la neteja de la caleta de Cala Pi la setmana passada a través de les pantalles de la televisió espanyola a Mallorca. En Josep Forteza-Rei, davant tot Mallorca, va desenterrar deixalles, escombraries, imundícies i plàstics, tapats d'arena i algues. El missatge del Restaurant, Miquel, deia que ell no tenia la culpa i que les escales eren males de pujar mentre l'hoteles-ecologista l'apuntava amb el seu dit amenaçador. Tot Mallorca ho va veure i ho va comentar.

El passat dia 9 va tenir lloc a les terrasses del

Club Nàutic Nou de s'Arenal el sopar habitual de comiat de l'estiu. Unes dues-centes persones, entre socis i convidats, prengueren part en aquest sopar que va reunir a la iot-set arenalera.

Quan se tanca el trànsit a l'Avinguda Miramar de s'Arenal, els automobilistes que arriben de Ciutat, han de fer més voltes que un beneït per arribar a Son Verí. Això no seria greu si se tractàs de veïnats i residents, però hi ha el Tennis s'Arenal, el Club Nàutic i molts d'altres establiments perjudicats per la manca de senyalització. Un rètol al carrer de Sant Cristòfor, cantonada Salut, hauria d'indicar la manera d'arribar a Son Verí quan la carretera de voramar està tancada al trànsit rodant.

I ara una notícia trista, com ho són totes les de la mort de les persones estimades. Un any després de la mort del seu espòs Jaume Palmer i Joan, va pujar a la casa del Pare a l'edat encara jove de 57 anys, dona Dolors Riu i Pujolar, co-

Cala Pi.

sina de Lluís Riu, accionista de la Cadena Hotelera Riu, veïnada durant molts d'anys de la barriada de les Meravelles de s'Arenal i per suposat, subscriptora de S'ARENAL DE MALLORCA.

L'eucaristia que se va celebrar dilluns dia 5 de setembre a les 6 del vespre a l'església de les Meravelles fou una gran manifestació de l'amistat i de l'estima que dona Dolors havia tingut entre els veïnats del

nostre poble. Des de S'ARENAL DE MALLORCA, donam als seus familiars la nostra condolença. La vegem en el Cel.

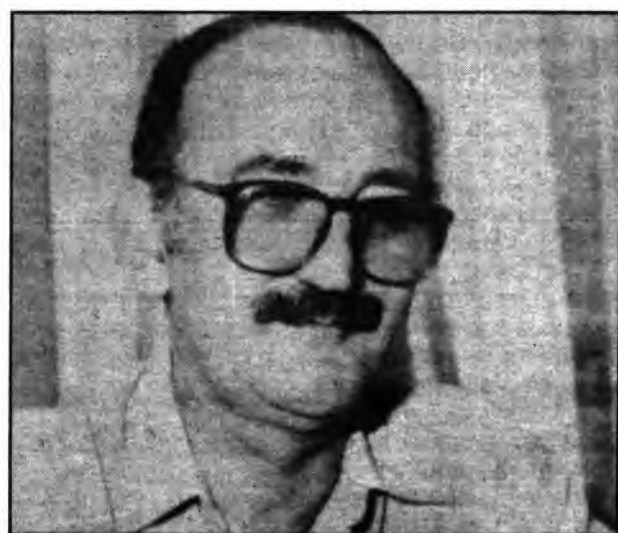
I una notícia bona. Els abertzales i els musicòlegs estan d'enhorabona. Des d'aquesta setmana passada podeu trobar al dial del vostre receptor, CATALUNYA MUSICA, una emissora musical en català. La trobareu al 107 de la freqüència modulada.

La PIMEN exigeix als bancs un major control dels talons

A causa de les darreres falsificacions de talons de bancs i xecs que hi ha hagut a Mallorca i, en concret, a s'Arenal de Mallorca, la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEN), en boca del seu president, Demetri Penya, ha exigít als bancs que intensifiquin les mesures de seguretat per intentar evitar que aquests fets tornin ocórrer.

Com informàvem a S'ARENAL DE MALLORCA, els lladres es fan amb un taló d'un comerciant després d'haver-li venut algunes coses de poca importància i després el falsifiquen augmentant l'import del que s'ha de pagar.

Demetri Penya s'ha mostrat preocupat pel nou sistema de tramitació dels talons bancaris, el sistema conegut com a compensació electrònica, amb el qual els talons no són comprovats

abans de lliurar l'import al portador. Per aquest motiu, la PIMEN reclama que els bancs assumeixin el risc que aquest sistema implica.

El president de la PIMEN també ha mostrat la seva preocupació pel fet que els bancs encara no hagin tornat els diners estafats als comerciants. De tota manera, afirmà que els bancs estan disposats a

tornar els diners estafats.

Fins ara hi ha hagut vuit denúncies de falsificació de talons, totes elles tenen com a causant la falsa empresa de plàstics anomenada «Boplas». ja ho sabeu, si ve algú dient que us vol vendre bosses de plàstic i que pertany a l'empresa «Boplas» és millor que crideu la policia.

SUPER SPAR PUENTE

CARRER DE L'EXERCIT ESPANYOL, 6

s'ARENAL DE MALLORCA

CARRER MUNTANYA, 12

s'ARENAL DE MALLORCA

OBERTURA DE LES NOSTRES

SECCIONS DE CARNISSERIA I

XARCUTERIA BON PREU I

QUALITAT AL SEU SERVEI

SUPEROFERTES

SUPER SPAR PUENTE

La nostra gent

Maties Buades i Perelló

Maties Buades i Perelló (Conxa de s'Arenal).

Oscar de Can Pastilla (Petit Coral).

S'Arenal és molt gran. Tenim gent i personatges de tota classe i de totes les nacions. El d'avui, en Maties Buades, fa de transformista. Com es pot comprovar per la fotografies. Es pot transformar en un carreter mostatxut a l'hora baixa i a la nit en una senyora de bon veure.

De jove, va fer de cambrer de bar a Mallorca i a Barcelona. La seva vida artística va començar a Es Fogueró de

Maties Buades i Perelló (Conxa de s'Arenal).

Can Pastilla amb el nom artístic de Conxa de s'Arenal, més tard va formar grup amb n'Oscar de Can Pastilla que té el nom artístic de Petit Coral. Han actuat cinc anys a la discoteca Tai-Tai i, esporàdicament al Gran Joy, Klinbing i Fanis. Actualment actuen a la Bota de s'Arenal i al Gígolo del Terreno. Aquests dos transformistes, tenen aquesta activitat més bé com a hobby que com a professió.

Des de la meva butaca

Blanc i negre

Per Manolo Manjón

Doncs no, vostès estan equivocats, no escriuré del «Blanco y Negro», revista editada per Prensa Española, germana del diari conservador ABC. Avui és una altra la meva intenció, ja que el que vull treure a la llum pública és el fenomen conegut amb el nom de Michael Jackson.

No vaig assistir a cap dels seus concerts d'aquest estiu espanyol que s'acaba, concerts oferits a Marbella, Madrid i Barcelona, però crec que no em baig perdre gran cosa —i més encara amb el preu de les entrades i com de lluny que són de l'illa aquestes poblacions. Amb això no creguin que no m'agrada la música, els puc assegurar que a mi m'agrada tot el ritme, tant clàssic om lleuger, modern com antic. Però anem al que els deia: aquest senyor (?) de color descafeïnat diu molt poc a favor de la seva raça —la negra—, fixin-s'hi bé que no li agrada aquest color esmentat entre guions, que ell, en elfons, el que més anhela és ser blanc. Però no un blanc de l'Argentina, de Xipre o d'Espanya, sinó un «blanc-estatunidenc», no és res el que demana el monstre cantant. Blanc curullat de felicitat i de diners i no un negre simplent ric.

Michael per totes aquestes coses diu que sofreix i en una carta manuscrita seva així ho afirma: «Agoixosament demano compasió, que es tenguí pietat de mi i que es sàpiga que sofreixo molt, especialment quan llegeixo les moltes mentires que sobre la meua persona es publiquen». Es mentira que desitja deixar la seva pell negroida? Jo cada dia la seva pell l'observo més clara i no crec que sigui l'efecte de les pols de talc, ni de l'orxata.

Avui, senyor Jackson, el que fan els diners que vostè té, segur que sense ell, a Sud-Africa, Haití o la mateixa Nord-Amèrica no es comportaria de la manera que ho fa. Apartaments de més de cin-cents

mil pessetes diàries, a més d'altres excèntricitats que només se les poden permetre les estrelles multimilionàries. Per què no es gasta els seus diners d'una manera més racional i tal vegada no sofreixi tant?

També pot ser que el famós cantant pop sigui un poc masoquista i li agradi sofrir. També és possible que jo estigui equivocat i aquest senyor sigui una excel·lent persona. Però jo, a més de molts altres, sempre he dit que «obres són amors i no...» I ell, en lloc de tirar els diners, pot fer obres meravelloses amb ells. Per exemple: al famós barri neioiorquí de Harlem on pot aportar fons per erradicar la misèria —a Nord-Amèrica també hi ha misèria, i molta—, també es pot desprendre d'uns centenars de milers de duros i millorar la qualitat de vida dels africans que viuen a Catalunya. I ja per acabar parlem de la molta d'ajuda que pot donar al continent d'on ell descén.

Axò en tu seria més lloable, petit-gran Jackson, i no cercar canviar-te el color de la pell, i per a mi sempre seràs negre. Bé, més que negre descafeïnat. Ni blanc ni negre. Ambigüitats de cantant milionari.

TERCERMUNDISME

Cony amb la nostra enlairada econòmica, amb la nostra qualitat de vida, amb el nostre discórrer idíl·lic en aquesta meravellosa illa.

Me'n ric jo de tot això. Per a alguns sers humans, això sona com a una presa de pèl. I si no que ho demanin als habitants de les coves situades davant la remodelada platja ciutadana de Can Pere Antoni. També ho poden demanar als veïns de l'antic Hostal Maracanà —en estat ruïnós— situat al carrer Terral,

39, de s'Arenal de Lluçmajor. Com es por parlar de progrés quant existeixen aquestes llacunes de misèria? Perquè no em diguin que viuen amuntegats en una mateixa habitació pares i fills sigui honest i modern. Perquè si a l'any 1988 no es disposa d'una casa amb aigua corrent és tercermundisme. Així mateix, com tercermundista és a acceptar aquest fets com a cosa quotidiana. Si això avui dia es permet, que no em parlin de progrés els que tenen la facultat d'erradicar-la, que es callin i que intentin solucionar la qüestió ja que aquesta gent també són sers humans.

FOC!!

Foc, foc, foc! Santa Cruz de Tenerife, Eivissa, el port de Santa Maria, la zona comercial de Lisboa, etc... I per què un dia de foc no pot arribar a la nostra zona arenalera amb tanta força com ho fa fer en aquestes altres localitats. Alerta que no vull ser considerat malsortit, reuneixen tots els establiments hotelers de la zona les preceptives defenses contra-incendis? com les que hi ha a l'hotel Olimpo. Que passaria en cas d'emergència a causa del foc a la zona que comprèn l'anàrquic mercadet dels dijous de s'Arenal de Lluçmajor? Els serveis contra-incendis haurien d'arribar en globus, ja que els carrers estan pràcticament tapades pels comerciants i el públic des de les set del matí fins a les dues del migdia. Doncs passaria que aquests bonics cotxes de bombers no servien ja que no podrien accedir al lloc dels fets. Tot això ho pensaren els responsables o els tècnics corresponents? Per si no fos així, jo els ho torno a recordar: Foc, foc, foc! Santa Cruz de Tenerife, Eivissa, el port de Santa Maria, la zona comercial de Lisboa, etc., etc...

S'Arenal de Mallorca

Detingut l'atractor de l'empleada d'una agència de viatges

Agents de la Policia Nacional han detingut el presumpte autor d'un atracament efectuat en una oficina d'una agència de viatges de s'Arenal, situada al carrer de les Grues. El detingut, en el moment dels fets, anava acompanyat d'un altre individu que encara no ha estat localitzat.

Els dos atracadors vigilaren una de les empleades de l'agència mentre sortia del banc on havia anat a recollir diners. L'empleada es dirigí en cotxe fins a l'oficina i quan aparcà aquest i es disposà a anar a l'oficina de l'agència, els dos individus l'escorremeteren i l'amenaçaren amb fer servir una arma si no els entregava els diners. Segons la declaració de la dona, un dels individus l'amenaçava amb una arma amagada davall de la roba. Per això no ha pogut verificar si es tractava d'una arma blanca o de foc, o si no duia cap tipus d'arma.

Els atracadors aconseguiren més de vuit-centes mil pessetes en metàl·lic. Aquests di-

ners, de moments, no han estat localitzats ja que en el moment de la detenció l'acusat no duia damunt cap bitllet que procedís del robatori efectuat a l'empleada de l'agència de viatges.

Quatre dies després dels fets, la dona es tornà a presentar a comissaria per veure si hi havia hagut notícies del succés. Quan va entrar a comissaria va veure un home amb uns trets físics semblants a un dels atracadors. ho comunicà als agents de policia que verificaren la informació. L'individu resultà ser Gaspar M.P., de vint-i-dos anys. Posteriorment la dona tornà a reconèixer l'individu d'entre una roda de reconeixement. En aquesta mateixa roda, l'acusat va ser reconegut per diverses persones que afirmaren que l'havien vist fer voltes per les immediacions de l'agència de viatges i del banc.

Aquest individu havia estat detingut per «triler» (lladre que es dedica a enganyar els turistes amb l'enganyifa de les

tres patates xapades i el macolí) a s'Arenal. El detingut negà tota relació amb l'atractor a l'empelada de l'agència de viatges i declarà que només el podien detenir per «triler». El detingut ha passat a disposició judicial. Entretant, l'altre individu que participà en els fets encara no ha estat detingut, i Gaspar M.P. no ha declarat res al respecte.

S'Arenal de Mallorca

Un turista demana al batle de ciutat que acabi amb els renous nocturns

Rudolf Gabris, turista d'origen austríac que estiuja a la platja de s'Arenal pensa construir-se una casa a la zona per quan arribi la seva jubilació. Fa més de vint anys que passa les seves vacances a l'illa i sempre ha somniat amb una casa per jubilar-se situada a s'Arenal de Mallorca.

Mallorca li sembla un bon lloc per viure-hi, amb el greu inconvenient dels renous nocturns, sobretot a l'època d'estiu. Fa dos anys, quan tornà de les vacances al seu país, envià una carta al batle de Ciutat demanant-li que posàs fi a aquests renous, a més de

S'Arenal de Mallorca

Un cosí del «Nani» detingut per robar a xalets

Manuel Corella H., de trenta-dos anys i cosí de Santiago Corella, el desaparegut «Nani», ha estat detingut per la Guàrdia Civil acusat de ser l'autor dels robatoris efectuats a diversos xalets de la zona de s'Arenal de Mallorca. L'últim d'aquests accions li reportà un sis milions i mig de pessetes.

Agents del Servei d'Informació de la Comandància de Palma iniciaren una investigació sobre els robatoris efectuats a distints xalets de la comarca de s'Arenal. Com a resultat d'aquesta investigació es va procedir a la detenció de Manuel Corella H., i d'Antonio B.P., de trenta anys.

Després de la detenció, els agents de policia recuperaren alguna de les coses presumptament robades als xalets. L'últim d'aquests robatoris s'efectuà a un xalet de s'Arenal d'on desapareixeren joies i al-

tres coses de valor valorades en sis milions i mig de pessetes.

Agents del Servei d'Informació de la Comandància de Palma iniciaren una investigació sobre el robatori efectuat a distints xalets de la comarca de s'Arenal. Com a resultat d'aquesta investigació es va procedir a la detenció de Manuel Corella H. i d'Antonio B.P., de trenta anys.

Després de la detenció, els agents de policia recuperaren alguna de les coses presumptament robades als xalets. L'últim d'aquests robatoris s'efectuà a un xalet de s'Arenal d'on desapareixeren joies i altres coses de valor valorades en sis milions i mig de pessetes. Les urbanitzacions de Badia Blava i de Badia Gran també es venen afectades per l'ona de robatoris.

L'alberg juvenil de s'Arenal té capacitat per 65 persones i 19 habitacions.

S'Arenal de Mallorca

Judici per presumptes abusos deshonestos

El fiscal demana dos anys de presó per un home al qual s'acusa d'haver abusat sexualment de dos menors, un al·lot i una al·lota de deu i vuit anys respectivament.

Francesc A.R., de quaranta-dos anys d'edat, va ser denunciat per la direcció de l'alberg juvenil del Govern Balear a s'Arenal, que es troba situat al carrer de la Costa Brava, número 13... El delictes passà el 16 de juliol de 1986. Se-

gons el fiscal, l'acusat es trobava a l'alberg on també s'hi trobaven un al·lot de deu anys i una al·lota de vuit, juntament amb la seva mare. Ferran demanà als dos al·lots que pujassin a la seva cambra amb la promesa de donar-los un xicle. Quan hagué donat el xicle als al·lots, l'acusat, sempre segons el fiscal, fa fer ús de la força per aconseguir introduir la mà entre els pantalons de l'al·lot, el qual aconseguí escapar-

se i anà a avisar la mare. Entretant, l'acusat i la nina de vuit anys quedaren sols i l'acusat la començà a tocar. La mare entrà al cap de pocs temps, enduent-se els seus fills i presentant una denúncia a la comissaria.

Ferran no té antecedents penals i el fiscal demana la pena de dos anys de presó menor. El processat ha estat tractat psiquiàtricament a causa de les seves depressions cròniques.

S'Arenal de Mallorca

Detingut per abusos deshonestos

La Guardia Civil de s'Arenal ha detingut Ferran L.G., de quaranta-un anys d'edat, com a presumpte autor d'un delictes d'abusos deshonestos en una al·lota de setze anys d'edat. La víctima denuncià els fets a la Guardia Civil facilitant les dades físiques de l'agresor i els agents de policia procediren a la seva detenció.

Jo tinc un amic que és guarda jurat. S'anomena Ambrosi i és molt bona persona. No té res seu i per això no té enemics. Si té amics a caramulls que van a la seva cabana a que els entretingui amb la seva xerrada i els inviti a menjar.

Ambrosi viu feliç, tenint cura d'uns animalets i d'un hortet, fins que s'aixeca la veda. Aquí comencen les seves amargors. Al vedat només hi poden caçar els amos o els amics dels homes. Això és molt natural i l'home ho accepta amb submissió i es disposa a complir amb la seva obligació escopeta al braç.

Però resulta que mentre va per viarany, entre mates i ullastres, fent fora els furtius, s'adona que alguns dels furtius són precisament els seus amics, que no són precisament els amics dels amos del vedat.

Quin terrible dilema l'altre dia quan hagué de fer fora Manolo el pastisser, que li du una ensaïmada els diumenges, amb aquestes paraules:

—Vest-te'n, Manolo, vest-te'n que em compromets.

—Però home, Ambrosi, si som amics.

—Que no puc deixar-t'hi anar, prova d'entendre'l.

—Si només vull anar a aglapir un conillet petitet. Aquí n'hi ha molts i no es notará.

—Que no, Manolo, que no pot ser. Que m'hi jugo el lloc. Ves-te'n a caçar a una altra part.

—Però, és que no ets el meu amic?

—En sóc, d'amic teu, però el deure és abans que l'amistat. Tinc molts amics però quan sóc el guarda he de complir amb les meves obligacions com qual-sevol altra persona.

El conte de José Alvarado

El guarda jurat

—Deixa't d'obligacions, Ambrosi, noi dóna't la volta i mira cap a l'altre costat. Jo m'escapoleixo entre les mates i aquí no hi ha passat res.

—Que no, Manolo. T'ho demano per favor, veste'n. Vine el diumenge a menjar paella, però ara veste'n. Vine el diumenge a menjar paella, però ara veste'n i no em compromets més.

—Ambrosi, per la nostra amistat t'ho demano, no em treiguis a fora. Això no està ben fet. Mira quin dia més bonic que fa. Mira com salten els conillos per allà. Seràs tan mal amic com per fer-me fora?

—Manolo, per favor.

—Ni una paraula, Ambrosi. Ja sé que ets bona persona. Em posaré de genollons i ploraré. Jo no puc anar-me'n sense disparar un sol tir, un cartutxet només, noi! Estam sols, ningú se n'adonará. Per favor, per favor, amic meu...

—Mira, Manolo, que m'estàs emocionant. Bé, però que sigui l'últim cop. Jo no t'he vist. Espera que m'allunyi un poc.

El guarda es penjà l'arma i donà la volta dirigint-se cap a la seva cabana. De sobte sentí la paraula «cabró» i tot d'una sentí un fort cop a la nuca. Caiqué en terra vora la pedra ensagnada.

Manolo sortí disparat fet salts entre les mates i cridant:

—Cabró, més que cabró!! Mal amic! Dóna gràcies que no t'he pegat un tir, noi. Ja no et donaré més ensaïmades. Mal amic!

El Pil·lari: Dades per a la seva història (I)

La parròquia de Sant Francesc d'Asís

Es relativament recent la constitució de la parròquia del Pil·lari, desmembrant-se amb autonomia pròpia de les respectives parròquies de s'Arenal, Sant Jordi i el Coll d'en Rabassa. Tot va passar segons documentació que hem obtingut, l'any 1956. Els diferents llogarets o horts que circumdaven el nucli de població passarien a dependre espiritualment d'aquesta parròquia i titular nous, aconseguint-se així uns millors serveis religiosos per a la feligresia altament espaiada.

En paper oficial del Bisbat, amb el respectiu escut i segell del Dr. Enciso, el qual en aquells moments regentava l'illa, aquesta és la còpia de l'Acta d'Erecció de l'esmentada parròquia, que transcrivim en la versió traduïda:

«NOS, EL SR. D. JESUS ENCISO VIANA, per la Gràcia de Déu i de la Santa Seu Apostòlica, Bisbe de Mallorca, vistes les diligències practicades pel nostre discret Vicari General, les estimam plenament conformes a dret i, de conformitat amb l'informe presentat, decretam el següent:

1.— Queda canònicament erigida la parròquia d'entrada al barri de Sant Francesc de Son Sunyer, al terme municipal d'aquesta ciutat.

2.— El titular de la parròquia serà Sant Francesc d'Asís.

3.— Els límits de la nova parròquia seran els següents: camí de can Alegria, camí de la Síquia, carretera de Llucmajor, camí de cas Porgador, camí de l'hostal de l'Aguila fins al límit de l'Ajuntament de Palma amb el de Llucmajor, el límit de l'Ajuntament de Palma (camí de Son Monjo) fins al convent de la Porciúncula, camí de la Porciúncula fins a la mar.

4.— Les terres compreses entre els límits esmen-

tats es desmembraran de les parròquies de s'Arenal, Sant Jordi i el Coll d'en Rabassa respectivament.

5.— El sacerdot que fos encarregat del règim de la nova parròquia, en el termini de quatre mesos a comptar des de la seva presa de possessió, farà un duplicat i signarà juntament amb els rectors de les parròquies abans esmentades un gràfic detallant els límits de la nova parròquia, per unir un exemplar a aquest expedient i arxivar-ne un altre a l'arxiu de la nova parròquia.

Fet al Nostre Palau Episcopal de Palma de Mallorca, als vuit dies del mes de juny, festivitat del Sagrat Cor de Jesús, de l'any mil noucents cinquanta-sis. (Firmat) Jesús, Bisbe de Mallorca (Encuny) Per mandat de S.E. Rdma. el Bisbe de Mallorca, el meu senyor (firmat) Juan B. Munar Ramis, Can. Scis».

Un cop concedida la titularitat d'una nova parròquia, faltava església pròpia per als fins proposats. La capella de les Religioses Franciscanes solament suplien aquesta carència temporal. I serà aquest mateix any, 1956, quan es començaran les obres al solar donat per Joan Frau Barceló i Guillem Vila Jaume, a les afores de la vila, a la part nord, dominant un turonet.

Per les dades que se'ns ha facilitat, des dels arxius fotogràfics, escrits i gràfics de la parròquia, aquestes són les fites més importants de la construcció de la nova església:

Primera pedra: el 20 de novembre de 1956, pel Bisbe Enciso Viana, essent el rector (el primer rector dels set que hi ha hagut comptant l'actual) don Sebastià Oliver Balaguer.

Benedicció: prop de quaranta mesos després, el

12 de març de 1960, a les cinc i mitja del capvespre, essent el rector don Joan Trias i actuant de padrins Isabel Cantallops Amengual i Miquel Mult Salvà.

Com que en la construcció de l'església hi ha hagut algunes reformes fins arribar a la construcció actual, segons sembla, l'any 1986, deixarem per a una altra ocasió l'estudi d'aquestes. Amb les fotografies que acompanyen l'article és fàcil de veure que ja en un principi no es portaren a terme els projectes del pla inicial, que incloïa torre i una major amplitud en el nombre dels cossos de la nau central. Falta de diners? Excessiva magnitud per a les necessitats de la feligresia? En els pròxims números intentarem resoldre les incògnites.

QUADRE DE RECTORS DEL PIL·LARI

—Sebastià Oliver	1957	1959
—Joan Trias	1959	1961
—Vicenç Caimari	1961	1969
—Damià Maimó	1969	1971
—Antoni Riera, TOR	1971	1977
—Francesc Quetgles, TOR	1977	1985
—Joan Oliver, TOR	1985	Actualitat

Nota: A partir de 1971, per donació canònica del Bisbat, la parròquia de Sant Francesc del Pil·lari és administrada pels Pares Franciscans de la Tercera Orde Regular de Penitència de Sant Francesc, els quals, d'acord amb el Sr. Bisbe de la Diòcesi, nomenen el rector de la vila.

Agraïnt les dades facilitades pel nostre germà en el Sacerdocí, Joan Oliver, feliç rector actual del Pil·lari, els seguirem informant.

Adolfo de Villarroja

Sa Cabaneta

Festa de la jet pet

Panoràmica de la jet quan actuava Miquel Pujadó.

La casa de Rafel Ferrer de sa Cabaneta ha tornat a ser l'escenari de la festa de la Jet Pet, o Jet Talaiòtica, durant el vespre i la nit del darrer dia d'agost. L'amfitrió, a qui agrada firmar Raphael Pherrer, es proposa de ferm que aquest festa no acabi per ara, i ja ha anunciat que l'any que ve hi haurà la continuació.

Hi va anar tothom qui va voler, tots ells gent de la jet-pet, o quasi tots, aquella gent que un pot veure a tot arreu, que mengen coca de trampó i beven vi de casa.

També com l'any passat, la festa serví de marc per situar-hi una vetllada musical, mig improvisada i amb la participació de gent de diver-

ses comarques del país. Hi va haver gent de Coanegra, de Siurell Elèctric, d'Armònica Coixa, Miquel Pujadó, Sebastià Moner i, naturalment, Raphael Pherrer.

Entre els convidats hi havia Tomeu Penya, Guillen d'Efak, Bonet de les pipes, Climent Picornell, Maria Pau Janer, Joan Miralles, Marusa Cano, Eugeni Canyellas

i, sobretot, molta gent alegre i riallera. Hi hagué, també, exposicions i projecció de curts-metratges d'autors mallorquins.

La festa va acabar passades les quatre de la matinada i si no hi ha res de nou i Déu ho vol l'any que ve tornarem a tenir festa a sa Cabaneta.

Petanca

Amb el super sopar de dia 25 d'agost d'enguany al restaurant Brasília (l'amic dels petanquers), amb entrega de trofeus i imposició d'insígnies, s'ha acabat la temporada petanquera 1987-1988. Més de cinc-cents persones que participaren en el sopar. Aina, la secretària de la Federació no parava de donar benses i abraçades. El menú del sopar va estar a l'altura de les circumstàncies. El batle en funcions, el senyor Siquier, presidia la taula de la presidència i col·laborà en el repartiment de trofeus. El senyor Fiol, president i per molts anys de la petanca no se'n podia estar, de content.

Per a tothom la nostra felicitació per les coses ben fetes i esperam el començament de la pròxima temporada. Llàstima que, per raons sobrehumanes, un bon amic no hi pogués assistir, se'l recordà amb un aplaudiment fort i la seva filla recollí una placa «in memoriam». En Salvador ens ha deixat per sempre.

Com a novetat de la zona s'han de ressenyar les primeres dotze hores de petanca al C.P. Son Verí, que es celebraren al Club de Tennis Arenal, dia 20 d'agost d'enguany, des de les deu del matí fins a les deu del vespre. Organitzat per l'imcombustible Pep Coll, perpetu president del C.P. Son Verí, sota l'arbitratge de don Antoni Isern. Així varen quedar les classificacions del torneig en els vuit primers: C.P. Can Pastilla, C.P. Son Verí, C.P. Molins de Vent, C.P. Turó, C.P. Uetam, C.P. s'Arenal, C.P. ses Cadenes i C.P. Viver Mallorca.

Les noms dels campions, a la foto, són: Miquel Delgado, Sebas Serra, Pere Aloy, Jaume Bauzá, Jean Louc Escarrer, i Pau Mir, president del club.

«Hem de resaltar —ens va dir l'organitzador— que no hi ha hagut cap de nou durant tot el dia. Tindrà continuació l'any que ve, si Déu ho vol». Que ho vegem!

Maria de la Pau Janer, locutora de ràdio i el seu promès Felip Ramis, metge de Ciutat, se divertiren d'allò més a la festa d'en Raphael Pherrer. Na Pau Janer, que l'any passat sortia per televisió molts de dies, passa l'estiu amb la seva família a un xalet de les Meravelles de s'Arenal.

A la Cafeteria Mar Menor, els mariscos van davant. Fins i tot el personal se n'atipa.

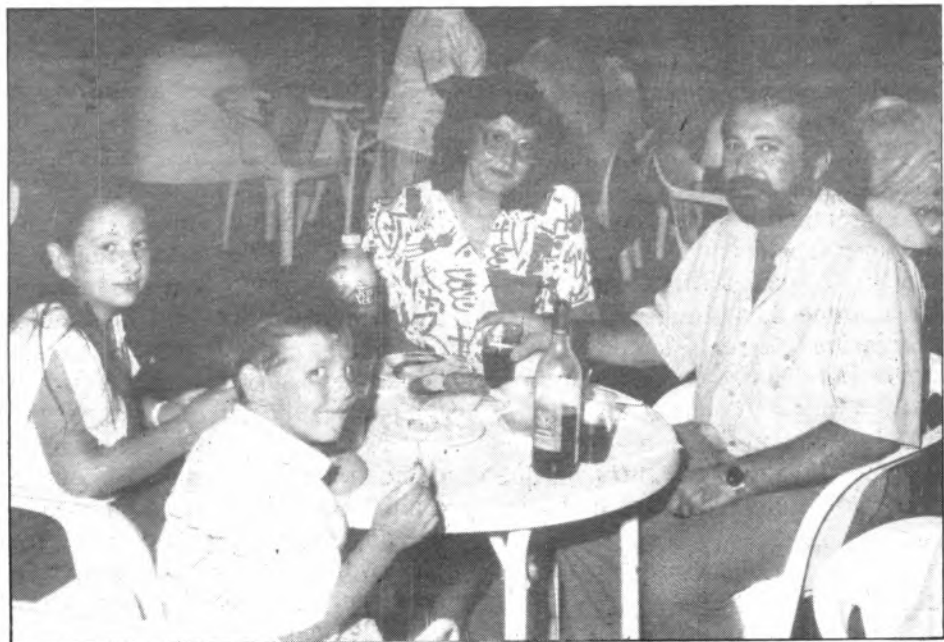
Gala benèfica de l'«Associació contra el Càncer» a la Ciutat de l'Aigua de s'Arenal

El batle de Llucmajor i la seva senyora convidaren a la seva taula al regidor de l'oposició Mateu Montserrat. Aquest fet fou prou comentat entre els comenssals.

El cap de la lleial oposició i els seus amics ocuparen 4 taules.

El regidor Xim Rascasco amb la seva família.

Empresaris llucmajors i areners confraternitzaren malgrat haver guanyat els de Llucmajor en l'assumpte del polígon industrial.

El batle de Llucmajor va fer un discurs al·lusiú a l'acte i com sempre va quedar com un senyor parlant en català. La presidenta de l'Associació de la Lluita contra el Càncer va dirigir l'acte, mig en mallorquí mig en foraster, però va treure el carro. Allò que és important però és l'èxit de recaptació del sopar benèfic i la gran assistència a l'acte, prop de 500 persones.

Set anys l'any 36

FRANCESCA BOSCHI CAPÓ

Llops, vigila l'infant.

No fos cosa

que els homes se'l menjassin.

Antonina Canyelles. "Quadern de Conseqüències".

Era un poble petit, pobret, tranquil, assolellat a rompre, d'estiuejants amb no massa doblers, uns -els que venien de Ciutat-. Els altres, tenien sa caseta feta seva, sense referir, d'un sol aigovés les més de les vegades, amb una portassa per tancar el carro i la somereta quan venien a passar les vacances de Sant Jaume. Tots treballaven a les sabbates i tenien bons sous i menjaven bé. Les dones encara duien vestit de pagesa de rigurós negre i mocador al cap travat per una agulla, que volejava a l'aire perquè no el duien mai fermat davall la barbeta. Els homes mataven el temps al cafè o bé, horabaixet, rentant mules i someretes a la mar. Elles, jugant a cartes damunt sa carrera. I tots, ells i nosaltres, fèiem horeta.

Així vaig conèixer S'Arenal l'any 36. El poble ran de mar, mig palmesà mig llucmajorer, mig republicà mig falangista, xapat pel torrent dels Jueus i els tres ponts, el del tren, el de la carretera militar i el de les Enramades prop del mar, que feien de partió als dos ajuntaments. El padri em deia que si em moria a la part de Llucmajor, de totes totes m'haurien d'enterrar a Llucmajor. Això em feia un poquet de calfred: els meus eren tots enterrats a Palma...

Cada diumenge hi anàvem, a S'Arenal, a ca uns amics mig francesos. Quan sortíem de Ciutat, devers les onze, amb un *Chenard* de color negre, fèiem sempre el mateix camí i gairebé la mateixa conversa. Can Pere Antoni, quina pudor de pell! El Molinar, el Coll d'En Rabassa i aquí, veus?, en diuen ca En Poca Roba, i venen gambes per pescar. Alerta aquest revolt! Can Pastilla i... la mar! Per fi, la mar. I arena i més arena, i els ulls s'exemplaven fins a S'Arenal allà enfora, quatre casetes, quatre sivines mosques i un sol, i un fred...

En temps de tot això mumare ja era morta. Devia fer poc, però ella no va venir mai a S'Arenal. Morí el gener del 35, un any abans de la guerra. Tenia tants anys com el segle, molts nívols, molta albúmina i un queixal extremer que la turmentava. Li tragueren quan no era oportú i en tres dies va estar enllestida. Una septicèmia de cavall. Diuen que ara l'hauria salvat la penicil·lina. Ves a saber. Potser el morir-se va ser el millor per a ella. S'havia passat la vida vestida de negre guardant dol per germanes i ties, i més germanes. Quan morí, llavors jo vaig seguir el dol cinc anys més, dos tota negra i tres d'alivio. Guard encara un abrigit de seda negra, d'estiu, que duia per S'Arenal els vespres per anar a passejar: jo feia molta peneta a tothom, tan petita, sense pare ni mare, tan primeta, tan endolada...

L'estiu del 36 hi llogàrem una caseta petita, a S'Arenal, molt humil, allà on llavors seria la *plaza del Generalísimo*, que va fer construir el coronel (em pens que era coronel) Cirerol. Ell i el batle de

Palma Zaforteza Musoles, vivien a la part alt, més enllà de la via del tren, i necessitaven bon camí asfaltat per arribar-hi.

Ja havia esclatat la guerra i algunes famílies, com nosaltres, sortírem de Palma per fugir de les bombes, deien el grans. Gent amb gent i la necessitat de bon conviure va fer que els petits ens féssim amics prest i el majors també. Compartírem l'amistat amb uns pocs de nins i nines del poble, sobretot amb dues filles del municipal, que era andalus, casat amb una poblera, i quan duia les orelles calentes la seva dona li arribava. Per elles (els grans no en parlaven mai davant nostre) sabérem de les purgues d'oli de ricí que cada vespre s'administraven a la seu de la Falange, o sigui l'estanc, el bar i correus que regentava el *Jefe del Movimiento*, un foraster/mallorquí al cel sigui, camisa blava, fletxes vermelles, mànecues arremangades, calçons marrons, alt, moreno, mostatxut i panxa grossa i uns ulls petits que pareixien riure-se'n de tot.

El *Caserio dels Republicans* va sofrir un llarg i dur càstig en les persones -sobretot- dels trencadors de pedra. Era gent forta, malparlada i renegadora, bevia canya, cassalla i seques d'un sol glop. La majoria era del pla de l'illa i molts d'ells no tornaren a treballar mai més després d'una nit d'aquelles.

Nosaltres entenem molt bé què era una purga. Tots en preniem, o n'havíem pres, de purgues. En aquells temps tot es curava amb mitja unça d'oli (un tassonet com un *chato de manzanilla*, més petit). Era com a miraculós: no tenies gana, purga; tenies febre, purga; menjaves massa, purga; tenies mal-de-cap, purga. Així és que quan les filles del municipal ens deien, d'amagat i en veu baixa: anit han donat quatre unces d'oli a s'homo de madó Mates, ens pegava tremolor, fred, vomitera i por, una por terrible d'aquell home que duia la camisa blava i es deia Manolo. I ell volia ser ben amic nostre, sempre ens feia molt de cas, i bromes, i ens estirava els flocs dels vestits o de les trunyelles si ens trobava pel carrer o anàvem a comprar picadura a l'estanc. No sabíem on ficar-nos, ni què dir, ni què

fer... El més agosarat arrencava a córrer, fugint...

Un dia, que havien bombardejat fortament Palma, vérem entrar un vaixell de guerra, molt a prop, i tres o quatre, correguerem cap a la platja per veure'l millor. Al cel, un combat de caces ens feia alçar els ulls i ens ambadalia. De cop, ens sortí al pas en Manolo i ens va fer un crit. Partírem, cametes ajudau-me, i ell corria darrere nosaltres dient-nos no sé què i gesticulant. No sabíem on anar. Corria més que nosaltres i ens encaçava. Ja ens té, ja ens ha agafat, sentíem dins els nostres cors aquella por. Els llargs braços d'en Manolo s'estengueren i d'una abraçada forta ens ajocà tots damunt l'arena, bocaterrosos, i ens protegí amb la seva voluminosa humanitat: dues bombes esclataren a pocs metres i el foc de les metralladores dels caces, també. No sé si li donàrem les gràcies, crec que no. Teníem massa por. Por d'allò que ens acabava de succeir, de com ho explicaríem a casa, de l'encaç que ens havia fet l'home dolent del poble.

I passaren dies, i bombardeigs, i purgues. I també, malgrat la por, aprenguerem a cantar cançons noves que venien de més enllà de la mar. Una d'elles, *giovinezza*. S'havia editat un llibret de sis o vuit pàgines amb cançons que mai no havíem sentit: *giovinezza* i una altra italiana, l'himne dels requetés, el de les *margaritas* i el dels legionaris -*La novia del legionario* ens agradava molt- i, per descomptat, el *Cara al Sol*. Les sabíem i les cantàvem, i les italianes més que cap altra perquè eren molt italianes -entre melodioses i marxívols- i bones d'aprendre, encara que no sabíem el què deíem.

Un destacament de soldats que havia de marxar al front passà tot un estiu acampat ben prop de casa: d'ells aprenguerem marxar militars, l'himne d'infanteria, el *carrascles* en versió nacional/mallorquina.

S'altre dia a s'Aigo Dolça, olça varen trobar un *tiburón*, on dins la panxa li trobaren, aren en Prieto amb un saxofon.

O bé, amb música de *giovinezza*: botifarra catalana ni formatge de Maó ni truites a la francesa no'n menjarà cap senyor.

No quedava més remei que estar al dia. Tothom vigilava a tothom, i els meus eren catalans-rojos-separatistes, amb la porta marcada, i havien d'anar ben vius i ungles netes. Calia escoltar els *partes* de la ràdio nacional i posar-se dret, mà alçada, quan en haver-se acabat, fo-

caven *Cara al Sol*. I aturar-se enmig del carrer, mà alçada, quan senties la corneta del campament tocar arriar bandera. D'amagat, portes barrades, llums apagats i quasi sense sentir-ho, escoltàvem els *partes* dels rojos. El padri a un mapa de Catalunya com avançaven les tropes d'un i altre costat, i molt sovint hi havia amics per allà on passaven i les llàgrimes als ulls.

Ens assèiem a la carrera, a la nit, sense llum (prohibit, els avions podien veure-la), Cantàvem tot el repertori i ens escoltava tothom: ho fèiem bé, i si cantàvem sarsuela (uns estiuejants, quatre germans, tenien una gramola de maneta i molts discs) *Doña Francisquita*, *El manojito de rosas*, *Luisa Fernanda* o fins i tot *La Dolores*. Fèiem duets i cors... Déu del cel, ens movíem entre els 7 i els 14 anys!

I sempre alerta, i sempre no diguis, no xerris, no preguntis, vés alerta si et pregunten, alerta, alerta... Recordat de no venir tard, recorda si et pregunten d'on, quan, com... I la contrasenya, *quién vive? España*. I aquella altra més *cachonda*, *quién vive? Gente sobre gente fabricando gente para la nueva España*. Això anava pels italians "residents" a l'illa i per les moltes mallorquinetes que amb més o menys fortuna, i algunes d'elles amb molt d'encert i ben honestament, varen fer-se'n amigues, més o menys íntimament. Jo, d'italians, vaig veure'n molts, i a ca nostra, que teníem un taller de brodats, vàrem ser convidats a fer uns mocadors de roba d'escambrai de fil vermell i tela aplicada negra, reproduint la bandera de Falange. A un cantó hi havia, o bé *las flechas de mi haz*, o la firma i, me pareix, el perfil del *conde Rossi*.

Molts d'anys, dins un calaix de ca nostra, havia romàs un mocador d'aquests. Quan morí la padrina, fa deu anys, vaig regirar-ho tot per trobar-lo. Inútil. Supòs que, prou esfeïda per allò que representava, el devia llençar.

Perquè érem catalans, els meus em van dur a Cort quan va venir el *conde Rossi*, no fos que algú digués que no hi anàrem. Jo no el veia, només el sentia cridar, esgargamejant-se, animar per a la lluita, però no el veia.

I, mentres i després, la guerra, les bombes, les purgues, la gana i en Manolo i la *giovinezza*.

Josep Massot i Muntaner em retornà als 7 anys el dia que presentà el llibre *Vida i miracles del "conde Rossi"*, que no era ni militar, ni *conde*, ni Rossi. Ell i uns senyors de complexions físiques ben conegudes per mi, que seien a primera fila. Gràcies, pare Massot, per haver-me retornat a la infància i per haver-nos proporcionat a tots l'oportunitat de veure que els temps estan canviant, però que encara no han canviat del tot.